

STÁLÁ EXPOZICE MÜLLERŮV DŮM - OPAVA

Klaudia Melišová

Bakalářská práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ateliér Prostorová tvorba

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kludia Melišová**
Osobní číslo: **K16072**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Multimédia a design - Prostorová tvorba**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Stálá expozice - Müllerův dům - Opava**

Zásady pro vypracování:

1. Rozbor zadaného prostorového úkolu a vymezení jeho problematičnosti (5A4 textu)
  2. Známé příklady stejných nebo podobných řešení (min. 3 příklady, včetně osobního vyhodnocení - 5A4 textu)
  3. Historiografie daného problému (5A4 textu)
  4. Koncept a vývoj návrhu (včetně osobního stanoviska - 4A4 textu)
  5. Průvodní zpráva popisující vybrané a schválené řešení (7A4 textu) 6. Výkresová část a obrazová dokumentace
  7. Dokladová část a cenový aproximativ
  8. Zpracování detailu zvoleného prvku
  9. Fyzický model vybraného řešení a detailu zvoleného prvku
- Pro všechna témata je požadována konzultace a docházka min. 80% možného času, potvrzené konzultace s externími odborníky min.3x, vedené v dokladové části.
- FORMA ODEVZDÁNÍ:** tištěná a elektronická
- Bakalářská práce o rozsahu minimálně 26 normostran textu + obrazové přílohy (vazba minimálně ve standardu UTB).
- Příloha výkresové dokumentace v potřebném měřítku a rozsahu autorizujícím návrh.
- Fyzické modely v odpovídajícím měřítku.
- Kopie A3 paré dokumentující průběh a vývoj práce.
- Prezentační postery 2ks B1 (700x1000mm), kappa tl. 3mm , přímý tisk.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

Magazines. DETAIL, EL croquis, FRAME.

Odborné časopisy. ERA21, ARCHITECT+, INTERIÉRY.

LOU, Michel. Light: The Shape of Space: Designing with Space and Light.

New York: Wiley, 1996. ISBN: 0471286184.

MORAN, Nick. Světelný design: pro divadlo, koncerty, výstavy a živé akce.

Praha: Institut umění – Divadelní ústav ve spolupráci s Institutem světelného designu, 2010. ISBN 978-80-7008-246-1.

NEUFERT, Ernst. Navrhování staveb, 2. české vydání, Praha: Consult invest.

2000. ISBN: 80-191486-6-6.

GAVENTA, Sarah. New Public Spaces. 1. vyd. Londýn: Octopus Publishing Group,

2006. 208 s. ISBN 184533-134-6.

GEHL, Jan a Lars GEMZOE. Nové městské prostory. 1. vyd. Brno: ERA, 2002.

263 s. ISBN 87-7407-233-1.

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. Veřejné prostory v územně plánovacím procesu. 1. vyd.

Brno: VUT Fakulta architektury, 2003. 143 s. ISBN 80-214-2505-9.

NORBERG-SCHULZ, Christian. Genius loci: Krajina, místo, architektura. Vyd.2.

Praha: Dokořán, 2010. ISBN: 978-80-7363-303-5.

další literatura bude doporučována v průběhu výuky, příp. dle dohody s vedoucím práce.

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. arch. Michael Klang, CSc.

Ateliér Prostorová tvorba

Datum zadání bakalářské práce:

1. prosince 2018

Termín odevzdání bakalářské práce:

10. května 2019

Ve Zlíně dne 14. prosince 2018

doc. Mgr. Irena Armutidisová
děkanka

doc. Ing. arch. Michael Klang, CSc.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ / DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské/diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že:

- jsem na bakalářské/diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně dne: .....

Jméno a příjmení studenta: .....

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Táto bakalárska práca sa zaoberá riešením návrhu stálej expozície s námetom Po stopách archeologie stredoveké Opavy.

Cieľom je navrhnúť a zrealizovať novú interaktívnu expozíciu v zrekonštruovanom výstavnom priestore 1. PP Müllerovho domu.

Kľúčové slová:

Expozícia, exponát, výstavníctvo, návrh, libreto, scenár

ABSTRACT

This Bachelor's thesis deals with the solution of the design of the permanent exhibition with the theme „In the Footsteps of Archeology of Medieval Opava“. The aim is to design and implement a new interactive exhibition in the reconstructed exhibition room of the Müller's House.

Keywords:

exhibit, exhibition, design, libretto, script

Rada by som sa poďakovala Ing. arch. Michaelovi Klangovi, CSc. a Ing. arch. Kamilovi Koláčkovi za ich cenné odborné rady a pomoc v priebehu celého štúdia. Ďakujem tiež všetkým zamestnancom Slezskeho zemského múzea za poskytnutie možnosti sa podieľať na tomto projekte.

Podakovanie patrí hlavne mojej najbližšej rodine za obrovskú podporu a pomoc po celú dobu štúdia.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej práce a verzia elektronická, nahraná do IS/STAG, sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČASŤ	9
1 CHARAKTERISTIKA RIEŠENEJ LOKALITY	10
1.1 ANALÝZA MIESTA	10
1.1.1 Širšie vzťahy	10
1.1.2 Súčasný stav	11
1.1.3 Fotodokumentácia	12
2 HISTÓRIA RIEŠENEJ LOKALITY	14
2.1 HISTÓRIA OPAVY	14
2.1.1 Opavský zámok	14
2.1.2 Súvislosti s okolitými hradmi.....	16
2.2 MÜLLEROV DOM.....	17
2.2.1 Vznik a vývoj Müllerovho domu	17
3 MÚZEJNÉ VÝSTAVNÍCTVO A STÁLA EXPOZÍCIA	19
3.1 MÚZEUM	19
3.1.1 Členenie múzea	20
3.2 CHARAKTERISTIKA STÁLEJ EXPOZÍCIE.....	20
3.2.1 Fázy prípravy stálej expozície.....	21
3.2.2 Exponát	21
3.2.2.1 Archeologický exponát	22
3.3 PREZENTÁCIA EXPONÁTOV.....	22
3.3.1 Osvetlenie výstavných priestorov	22
3.3.2 Prezentácia exponátov archeológie	23
4 ZNÁMÉ PRÍKLADY PODOBNÝCH RIEŠENÍ	24
4.1 REALIZÁCIE VO SVETE.....	24
4.1.1 Experience Centre Royal Jelling, Denmark	24
4.1.2 State Museum of Archeology, Chemnitz	27
4.2 REALIZÁCIE V ČESKEJ REPUBLIKE.....	29
4.2.1 Muzeum nové generace, Expozice v Zámku Žďár nad Sázavou	29
4.2.2 Praha Karla IV.....	31
II PRAKTICKÁ ČASŤ	33
5 SPRIEVODNÁ SPRÁVA	34
5.1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE.....	34
5.1.1 Vstupné podklady.....	34
5.1.2 Požiadavky zadávateľa.....	34
5.2 POPIS ÚZEMIA.....	35
5.3 ZÁKLADNÉ ÚDAJE STAVBY	36
6 SYNOPSISIA	38
7 KONCEPT A VÝVOJ NÁVRHU	39

7.1	PÔVODNÝ NÁVRH.....	39
7.2	FINÁLNY NÁVRH	42
8	SCENÁR STÁLEJ EXPOZÍCIE	43
8.1	ÚVOD	43
8.2	KONCEPT A ZÁMER EXPOZÍCIE	43
8.3	ZÁKLADNÉ ČLENENIE EXPOZÍCIE	44
8.3.1	Trasa prehliadky expozície	46
8.4	PRÍSTAVBA A SPOJOVACÍ KORIDOR.....	47
8.4.1	Spojovací koridor – priestor č. 0.1	47
8.4.2	Prístavba – priestor č. 0.2	49
8.5	SUTERÉN	55
8.5.1	Miestnosť č. 0.06.....	55
8.5.2	Miestnosť č. 0.05.....	57
8.5.3	Miestnosť č. 0.02.....	65
8.5.4	Miestnosť č. 0.01.....	69
8.5.5	Miestnosť č. 0.04.....	77
9	VIZUALIZÁCIE A VÝKRESOVÁ ČASŤ	83
9.1	VIZUALIZÁCIE	83
	ZÁVER	85
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	86
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	88
	ZOZNAM OBRÁZKOV	89
	ZOZNAM TABULIEK	95
	ZOZNAM PRÍLOH.....	96

ÚVOD

V tejto bakalárskej práci sa venujem spracovaniu návrhu stálej expozície v historických priestoroch Müllerovho domu v Opave. Tematicky sa expozícia zameriava na archeológiu stredovekej Opavy. Samotný priestor Müllerovho domu bol upravený práve pre výstavnú činnosť.

Cieľom práce je navrhnuť celkové riešenie expozície, ktoré zahŕňa výtvarnú a technickú stránku projektu. Dôležitým aspektom je najmä výsledný vplyv na širokú verejnosť.

Teoretická časť práce je zameraná na analýzu riešenej lokality a jej historický vývoj. Historiografia sa venuje nielen samotnému objektu Müllerovho domu, ale i jeho súvislostiam s mestom Opavou. V nasledujúcej kapitole približujem terminológiu a všeobecné zásady navrhovania stálych expozícií. Na konci teoretickej časti uvádzam konkrétne príklady podobných riešení, ktoré slúžia zároveň ako inšpirácia.

Praktická časť práce sa venuje samotnému projektu a jeho detailnému spracovaniu. Rozoberám celkový koncept expozície, ale i jeho technické a materiálové riešenie, ktoré je uvedené v scenári. Návrh nezahŕňa dopodrobna spracovanú technickú dokumentáciu, keďže projekt sa bude ďalej vyvíjať a je potrebná úzka spolupráca so zamestnancami múzea.

Projektová časť, ktorá nadväzuje na praktickú, je doplnená vizualizáciami.

K bakalárskej práci je zvlášť priložená výkresová dokumentácia v samostatnej väzbe formátu A3.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

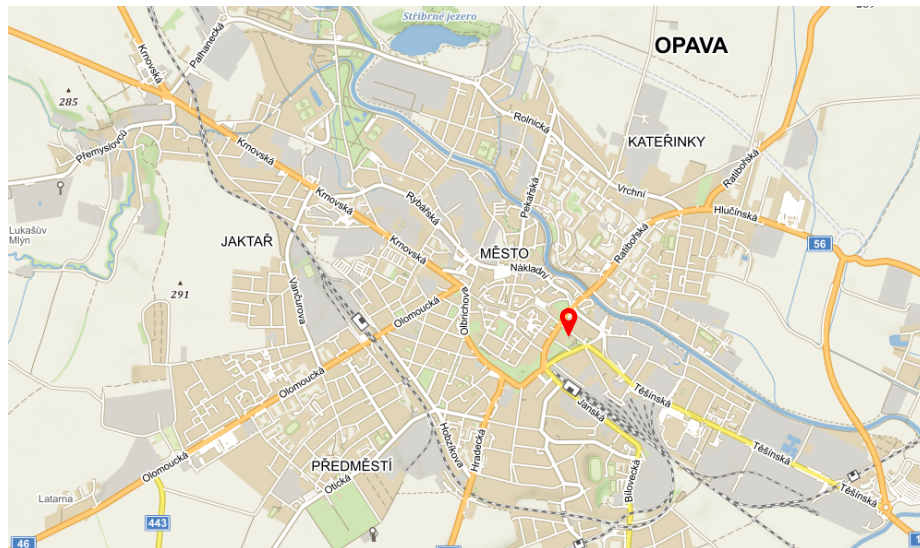

1 CHARAKTERISTIKA ŘEŠENEJ LOKALITY

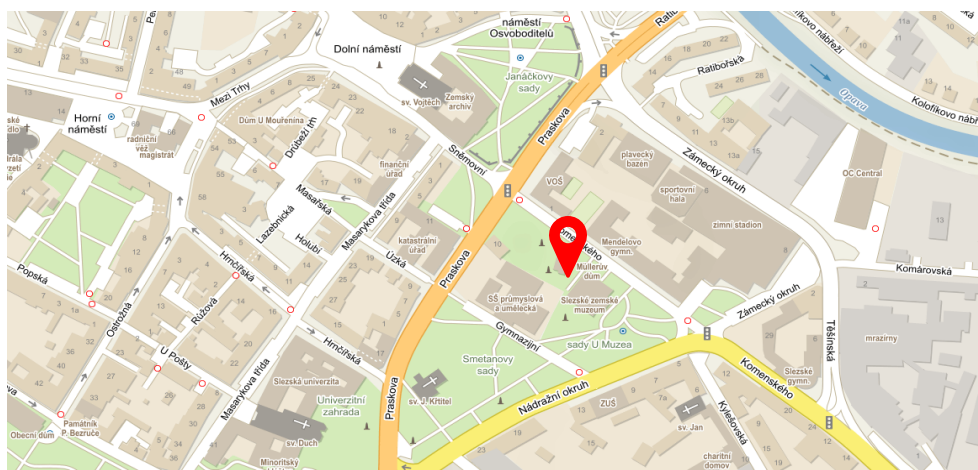
1.1 ANALÝZA MIESTA

1.1.1 Širšie vzťahy

Historická budova Müllerovho domu sa nachádza hneď za výstavnou budovou Slezského zemského múzea v Komenského ulici v Opave. Areál objektu je situovaný na kraji historického centra mesta. Dostupnosť do centra mesta alebo na vlakovú stanicu je pomerne jednoduchá. Na obidve zo zmienovaných miest sa dá dostať v krátkom časovom intervale i pešo. Celý areál domu so záhradou sa rozprestiera na pozemku o rozlohe 3 600 m³ z toho 330,11 m² zaberá samostatná budova Müllerovho domu.

Obr. 1. Mapa širších vzťahov

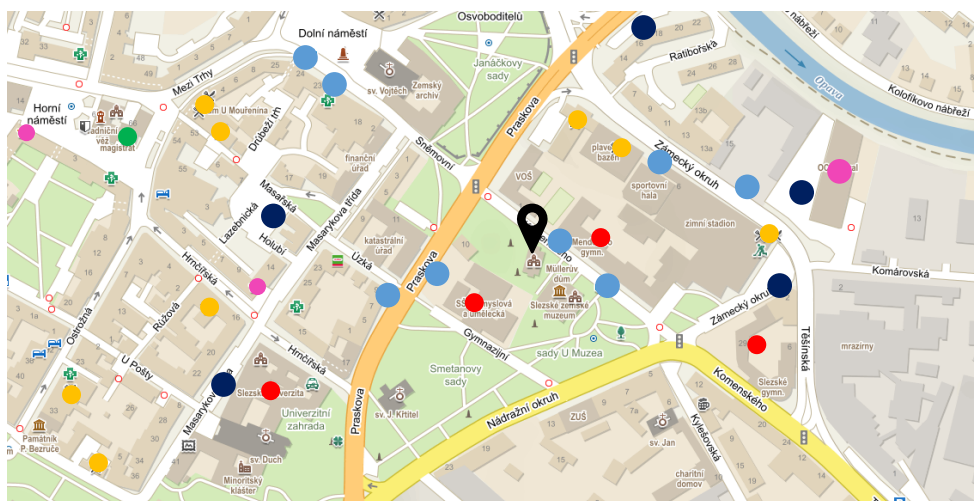

Obr. 2. Mapa mestskej časti s polohou objektu

Obr. 3. Letecká mapa polohy objektu

- ZASTÁVKY MHD, ● PARKOVANIE, ● OBCHODY, ● INFORMAČNÉ CENTRUM, ● REŠTAURÁCIE
- ŠKOLY A UNIVERZITY

Obr. 4. Mapa širších vzťahov – nadväznosť na okolie

1.1.2 Súčasný stav

Budova Müllerovho domu sa začala rekonštruovať na konci roku 2015 až do súčasnej podoby. Vďaka náročnej rekonštrukcii tu bola vybudovaná i prístavba s kaviarňou, ktorá prepojí dom s výstavnou budovou Slezského zemského múzea. Napojenie slúži zároveň ako vstup do expozície. V prístavbe je novo vybudované hygienické a technické zázemie. Hneď pri vstupe do prístavby sa po pravej strane nachádza bar slúžiaci aj ako recepcia. Plánovaná kaviareň je zariadená mobiliárom. Použité sú čierne a zelené plastové stoličky doplnené

o stolík s centrálnou kovovou nohou. Celková časť prístavby je zapustená pod terén a poskytuje otvorený výhľad do záhrady. Strecha prístavby je riešená zeleňou s lavicami na sedenie. Čo sa týka interiéru v suteréne, nastali zmeny najmä v hrubých stavebných prácach, výmene okien a dverí, ale i úprave omietky. Stavebné úpravy zabezpečujú i požiarne bezpečnostné riešenie. Dôležité bolo rešpektovať barokové valené klenby a iné pôvodné prvky budovy. Popri rekonštrukcii bol vedený archeologický výskum, na základe ktorého sa objavil pozostatok hradobného múru a kamenný pilier. Jednotlivé nálezy slúžia ako pevné interiérové prvky navrhovanej expozície.

Celý objekt poskytuje bezbariérový prístup. Vybudovaná je nielen rampa pre vozíčkarov, ale i výťah do prvého nadzemného poschodia. V miestnosti č. 0.05 sa okolo rampy postavilo kovové zábradlie. Rovnaký typ zábradlia sa nachádza aj okolo prvku kamenného piliera v miestnosti č. 0.02. Interiér domu je tiež opatrený kamerovým systémom.

Novo navrhnuté je i osvetlenie celého interiéru. V prístavbe sú inštalované závesné svetlá rozmiestnené nad stolíkmi a nad barom. Prevažnú časť osvetlenia zabezpečuje denné svetlo dopadajúce do miestnosti skrz svetlíky na streche prístavby. Miestnosti v stávajúcom objekte sú osvetlené zväčša expozičným svetlom umiestneným na lište. Ďalej sú v budove namontované závesné stropné svetlá pre priame osvetlenie. Svetlá využívajú LED alebo žiarivkové svetelné zdroje. V každej miestnosti sa nachádza vypínač u vstupu a mimo toho nájdeme aj ústredný ovládací pult umiestnený v chodbe s rampou.

1.1.3 Fotodokumentácia

Obr. 5. Exteriér, pohľad z ulice Komenského

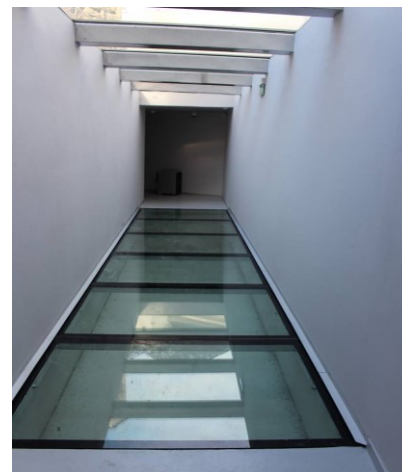

Obr. 6. SV priečelie, schodisko

Obr. 7. Exteriér, parková plocha objektu

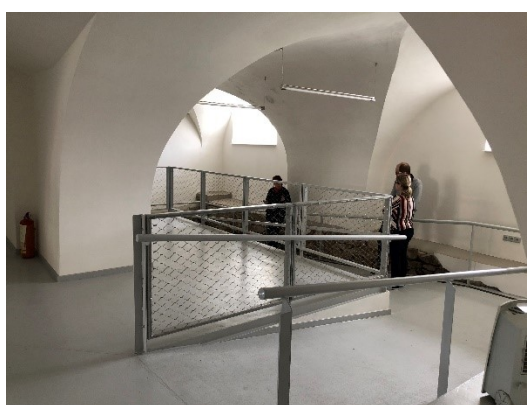
Obr. 8. Spojovací koridor z múzea

Obr. 9. Recepčný pult v prístavbe

Obr. 10. Prístavba s kamenným múrom a kaviarňou

Obr. 11. Rampa vedúca do 1.PP domu

Obr. 12. Miestnosť č. 0.02, kamenný pilier

2 HISTÓRIA RIEŠENEJ LOKALITY

2.1 HISTÓRIA OPAVY

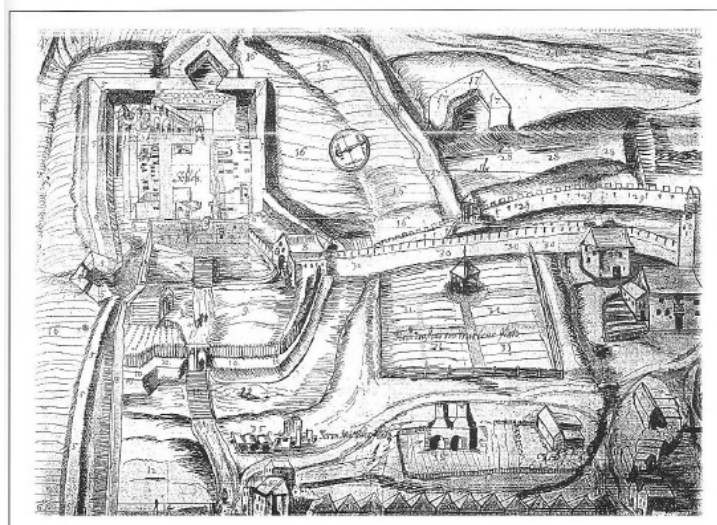
Už v dobe kamennej boli viditeľné znaky osídľovania na Opavsku . V stredoveku, t.j. v 12. Storočí, vzniká kupecká osada v blízkosti brodu cez rieku Opava .Bola tu obchodná cesta, ktorá spájala Moravu s Poľskom, táto cesta bola súčasťou „Jantárovej cesty“.

Prvá listina, ktorá hovorí o vzniku Opavy, pochádza z 26. decembra 1195, ktorej olomoucké knieža Vladimír daroval premonštráskemu kláštoru. Z kupeckej osady sa postupne stávalo významné mesto. V roku 1224 už listiny uvádzajú, že kupecká osada Opava sa stala mestom. Postupom stáročí tu vzniká i Opavský zámok (Miketová, Müller, 2012).

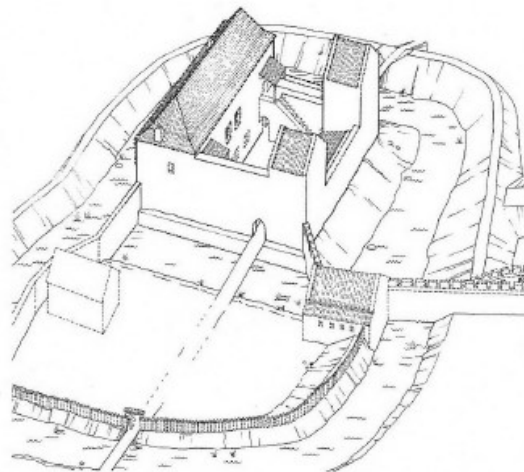
2.1.1 Opavský zámok

Približne pred 600 rokmi sa rod Přemyslovcov rozhodol postaviť v Opave hrad.

V neskorom stredoveku boli položené základy pre nový hrad, ktorý sa postupne stal centrom zemepanskej správy. Hlavným sídlom však i naďalej ostáva hrad Hradec. Stavba Opavského hradu bola ukončená už v roku 1431, keď sa tu konalo zasadanie zemepanského súdu. Prvým pánom tohto hradu bol syn Mikuláša II. Přemek Opavský. Hrad bol postavený u mestských hradieb z vonkajšej strany. Od mesta ho oddeľovala vodná priekopa. I keď Opavský hrad pôsobil jednoduchým dojmom a skromnosťou, splňal všetky požiadavky šľachtického sídla. Zámok mal kuchyňu (miesto terajšieho Müllerovho domu), súkromné izby, veľkú sálu a kaplnku. Súčasťou zámku neboli len reprezentačné priestory, ale aj predzámčie, kde stáli stajne a mlyn. Počas vládnutia na Opavskom hrade sa žiadnemu zo zemepánov nedarilo zveľadiť zámok. Už v roku 1885 pôsobil zámok ako jednoduchá budova, a nie ako zámok. No a v roku 1892 sa zámok rozoberá na stavbu učiteľského ústavu (dnes Mendelovo gymnázium) (Miketová, Müller, 2012).

Obr. 13. Panoráma Opavy

Obr. 14. Hmotná rekonštrukcia Opavského hradu

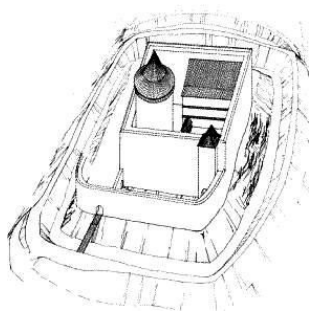

Obr. 15. Opavský zámok

2.1.2 Súvislosti s okolitými hradmi

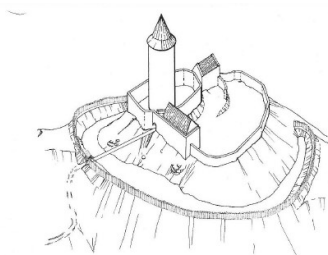
Opavský zámok bol a je súčasťou Moravsko slezského územia. K jeho okoliu patria i zámky a hrady ako je Sovinec, Vikštejn, Cvilín, Vartnov, Přerovec, Leuchtenštejn a Luginsland. Archeologické artefakty z týchto hradov budú umiestnené v Müllerovom dome. Na fotografiách nižšie môžeme vidieť jednotlivé rekonštrukcie hradov, ktoré poslúžia i pri výrobe haptických modelov použitých v expozícii.

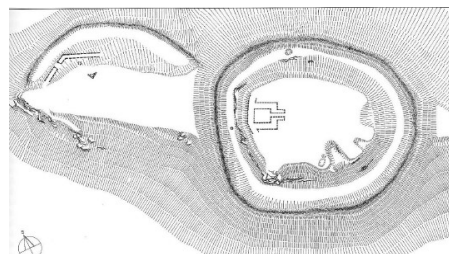
Obr. 16. Cvilín

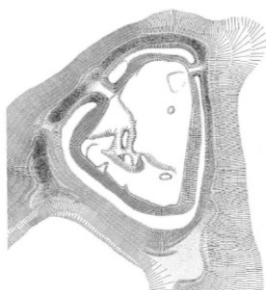
Obr. 17. Sovinec

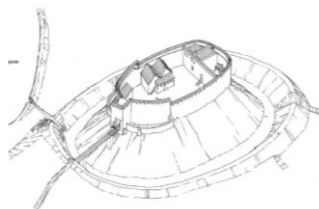
Obr. 18. Leuchtenštejn, 15.st.

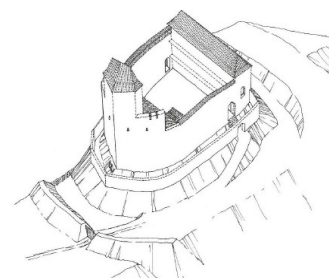
Obr. 19. Luginsland

Obr. 20. Přerovec -pôdorys

Obr.21. Vartnov

Obr. 22. Vikštejn, 15.st

2.2 MÜLLEROV DOM

2.2.1 Vznik a vývoj Müllerovho domu

Müllerov dom je historická budova na Komenského ulici v Opave, ktorú môžeme vidieť neďaleko Slezského zemského múzea. Dom je súčasťou kultúrnej pamiatky Českej republiky. V minulosti bol súčasťou areálu Lichtenštejnského zámku, pôvodne hradu opavských Přemyslovcov.

Zo zachovaných listín sa môžeme dočítať, že pôvodne tu stál hradný mlyn, ktorý bol napájaný z priekopy hradu. V 16. storočí bol prestavaný na hradnú kuchyňu a v prvej polovici 17. storočia ho prestavali na sýpku. Podobu, akú poznáme dnes, dostal v roku 1726 a slúžil ako bývanie pre zámockého správcu Lichtenštejnského zámku. Dom vznikol na základoch opavského zámku Přemyslovcov. Müllerov dom je jediná dochovaná stavba z pôvodného zámockého areálu. Čo sa zachovalo do dnešnej doby, je hradobný múr z konca 14. storočia na severnej strane domu. Názov tohto domu je po právnikovi Müllerovi, ktorý tu žil. Približne v období novoveku sa Müllerov dom pretvára a dostáva do finálnej podoby, ktorú dnes vnímane. To môžeme vidieť na barokových trámoch domu, ktoré sa zachovali. Müllerov dom, ako sme už spomenuli, prešiel niekoľkými fázami prestavby a rôznymi obdobiami, ktoré sa podpísali na jeho stave .

Stavba má charakter omietnutej jednoposchodovej budovy s valbovou bridlicovou strechou s dvoma radmi vikierov typu volského oka. Dom zemepána z doby vrcholného baroka predstavoval výstavný objekt s dvojicou barokových štítov smerovaných na severnú stranu a otvorené schodisko na zvýšené prízemie. Interiér budovy sa skladá zo suterénu, zvýšeného poschodia a podkrovia. V suteréne môžeme vidieť valene sa týčiacu klenbu s trojbokými výsekmí. Zaujímavým detailom v tejto časti je chodba so zapusteným výklenkom s ukončením v tvare striešky, ktorá slúžila na odloženie lampy.

Z vonkajšieho vchodu bol priamy vstup do suterénu, kde sa i dnes nachádzajú pôvodné dvere. Po požiarí v roku 1758 bola prestavaná strecha zo sedlovej na valbovú s vikiermi. Hlavnou prestavbou prešiel Müllerov dom v roku 1927, kedy bol upravený na knižnicu zemského múzea. Zmenou prešli hlavne okná, ktoré boli kastíkovej konštrukcie. V interiéri boli realizované zmeny hlavne zabudovaním hygienických zariadení. V dvadsiatom storočí tu za prvej republiky bola expozícia zameraná na československé légie. Od roku 1927 dom

patri Slezskému-zemskému múzeu, v ktorom sú uložené archeologické exponáty (Kouřilová, Kaniová 2013).

Pri rekonštrukcii Müllerovho domu sa začali robiť vykopávky, ktoré odhalili tajomstvo tejto významnej budovy. Objavili sa tu pozostatky hradieb a desiatky tisíc drobných nálezov. K najvýznamnejším patria zlomky keramických pohárov, olovený kríž, kamenné dlaždice a zachované barokové drevené podlahy.

V súčasnosti sa tu bude nachádzať stála expozícia venovaná stredoveku českého Slezska. Pod názvom „Po stopách archeologie středověké Opavy“, ktorá bude situovaná v suteréne domu.

Obr. 23. Pohľady na Müllerov dom

3 MÚZEJNÉ VÝSTAVNÍCTVO A STÁLA EXPOZÍCIA

3.1 Múzeum

Slovo Múseion pochádza zo slova Múza. Boli to bohyne umenia a vedy, ktoré žili v jednom chráme.

Múzeum je vedecká inštitúcia, ktorej cieľom je vytvárať, zbierať, odborne uchovávať a ďalej vedecky spracovávať zbierky hmotných dokladov o spoločenskom a kultúrnom vývine človeka a spoločnosti (Wikipedia - Múzeum).

Všetko navôkol pretvára a formuje čas, tak aj múzeum sa mení. Na začiatku, to boli len zapožičané exponáty zo súkromných zbierok aristokracie, cirkvi a panovníkov, neskôr prešli pod správu majetku štátu. Múzeá, ako vedecké inštitúcie, vznikajú ku koncu 18. storočia.

Podľa Fabrizia Ago sa múzejníctvo vyvíja a typológia múzejníctva sa mení. V polovici 18. storočia sa moderné múzeá stávali historicko-archeologickými inštitúciami s exponátmi, ktoré boli prístupné širšej verejnosti. V týchto múzeách sa vystavovali väčšinou exponáty historického charakteru (Dolák, 2009).

Začiatkom 20. storočia sa mení nielen ponímanie múzeí, ale aj ich typológia. Dochádza k rozdeleniu múzeí na moderné galérie a historické múzeá.

V dnešnej dobe globalizácie a internetových technológií sa musíme zamýšľať nad spôsobom prezentácie múzeí.

Ako sme už spomínali múzeum je vedecká inštitúcia, ktorá bola založená za určitým účelom. V knihe „Muzeologie na začátku 3. tisíciletí“ hovorí Ago, že múzem je inštitúcia založená:

a, „ vytváreť a chrániť sbírky,

b, hrať jedinečnou výchovnou roľou pri výklade histórie, kultúry a umení dané země a oblasti,

c, a navyše nabízať tvůrčí programy pro děti, učitele a studenty všech věkových kategorií, pro návštěvníky se zvláštními potřebami a širokou veřejnost.“ (Dolák 2009, s.109).

Vo svojom článku „Múzea a ich podiel na vývoji spoločnosti“ Jaďud'ová uvádza, akú úlohu v spoločnosti plnia múzea:

- „sú strediskami hmotnej dokumentácie, nakoľko sa podieľajú na záchrane dokladov minulosti
- sú súčasťou kultúrnej prezentácie, pretože ochraňujú kultúrne dedičstvo vo forme vybraných predmetov pre budúcnosť
- sú výskumnými strediskami pre oblasť zbierok v nich zastúpených, vykonávajú vedeckú prácu štúdiom, ako aj publikáciu vlastných výsledkov
- sú kultúrno-výchovné strediska otvorené pre širokú verejnosť, ktoré využívajú zbierky na obohacovanie kultúrneho života verejnosti formou ich vystavovania a prezentovania.“ (Dolák, 2009, s.121).

3.1.1 Členenie múzea

Múzeum sa skladá z depozitára a expozície. V depozitári sú uskladnené artefakty - predmety, ktoré nie sú bežnému návštevníkovi múzea k dispozícii. Expozície sú výstavne miestnosti, ktoré sú prístupné širšej verejnosti.

Formy múzea, ktorými sa prezentuje činnosť múzea, je výstava a stála expozícia.

Výstava sa vytvára na kratšie obdobie, max. do doby 2 rokov a je sprevádzaná rôznymi akciami. Taktiež môže mať mobilný charakter.

Expozícia má dlhodobý charakter, na rozdiel od výstavy.

3.2 Charakteristika stálej expozície

Stála expozícia je výstavný program, ktorý nemá vopred stanovené ukončenie a môže trvať aj 10 rokov. Expozícia je náročná na výtvarné ale i obsahové riešenie. Preto je dôležité nielen obsahové riešenie, ale aj osvetlenie a v neposlednom rade klimatické podmienky. Snahou nie je predať vystavovaný exponát, ale ponúknuť návštevníkovi informáciu o danom exponáte, vtiahnuť ho do danej doby. Využíva k tomu zbierkové predmety z depozitára múzea. Ďalej má múzeum k dispozícii celú škálu výtvarných techník, pedagogických postupov, aby dokázalo osloviť a zaujať čo najširšiu vrstvu svojich návštevníkov tak, aby sa do múzea radi vracali (Bukačová, Komárková, Šebek, 2014).

Stále expozície a výstavy ako súčasť múzeí odovzdávajú zvláštne posolstvo, ktoré komuni-kuje v špecifickej podobe. Pretože ich vytvoril človek pre človeka. Múzea ako také nás obo- hacujú v oblasti vzdelávacej, výchovnej a sociologickej. Expozície a výstavy sú prameňmi poznania.

3.2.1 Fázy prípravy stálej expozície

Námet

Námet je to, čo chceme realizovať, čo sa nám zrodilo v našich myšlienkach. Znamená to určenie si názvu, priestoru, dĺžky trvania a v neposlednom rade i finančných nákladov. V ná- mete sa odzrkadľuje poslanie múzea.

Libreto

Libreto je kľúčový dokument, ktorý podrobne popisuje obsah expozície, technické para- metre a priestorové možnosti. Autor návrhu musí podrobne do pôdorysov vyznačiť jednot- livé exponáty a musí slovne popísať obsah expozície. Na základe libreto sú vypracované všetky detaily, ako je aranžovanie vitrín, popisky, panely ale aj finančný rozpočet realizova- nej expozície.

Scenár

Scenár nadväzuje na libreto, no v tejto časti sú detailnejšie rozpracované všetky údaje o exponátoch. Súčasťou scenára sú doplnkové texty, audiovizuálny materiál, trojrozmerný ná- vrh výstavy. Scenár taktiež obsahuje dopodrobna rozpracovaný rozpočet expozície (Buka- čová, Komárková, Šebek, 2014).

3.2.2 Exponát

Exponát je zberateľský predmet, ktorý bol vybraný ako komunikačný prostriedok a umies- tený v stálej expozícii. Exponát je sám o sebe pamiatkou na určitú dobu, ako taký má svoj príbeh. Jeho úlohou je prezentovať, rozširovať vedomosti, prehĺbovať povedomie o kon- krétnom časovom úseku. A taktiež je nevyčerpatelným zdrojom informácií pre súčasnú a budúcu generáciu (Bukačová, Komárková, Šebek, 2014).

3.2.2.1 Archeologický exponát

Pod pojmom archeologický exponát chápeme predmet získaný a skúmaný archeológmi, archeologickými metódami. S prezentáciou archeologických exponátov vytvárame archeologické expozície.

3.3 Prezentácia exponátov

Dôležitým faktorom pri inštalácii exponátov je správne umiestnenie v priestore, ktoré nám vyjadruje dejovú líniu námetu expozície.

Inštalácia exponátov v múzeách by mala spĺňať niekoľko metodických pravidiel.

Jedným z pravidiel je vzdialenosť návštevníka od exponátu tak, aby si ich návštevník mohol bez problémov prezerat'. Najvhodnejšie je umiestnenie v zornom poli, a to v rozmedzí 80 až 90 cm nad zemou. Usporiadanie a rozostavanie exponátov uložených vo vitrínach, na stojanoch. Exponáty by zásadne nemali ležať voľne na podlahe. Mali by byť vystavované v prirodzenej polohe. V nemalom rade sa na správnej atmosfére podieľa osvetlenie exponátu a priestoru.

3.3.1 Osvetlenie výstavných priestorov

Osvetlenie exponátov má významný podiel na tom ako bude verejnosť vnímať daný objekt, exponát. Okrem toho, že osvetlenie ovplyvňuje atmosféru priestoru, nesmie sa zabúdať na citlivosť exponátov. Keďže sú exponáty z rôzneho materiálu veľmi citlivé na svetlo, preto si každý vystavovaný exponát vyžaduje iný druh osvetlenia.

Výstavné priestory môžu byť osvetlené smerovými scénickými osvetleniami alebo rozptýleným osvetlením.

Smerové osvetlenie využívame hlavne pri plošných exponátoch, pri ktorých je dôležitý smer dopadu svetla. Špecifické osvetlenie si vyžadujú exponáty uložené vo vitrínach.

Pri exponátoch uložených vo vitrínach musíme brať do úvahy nielen faktor svetelný ale i faktor tepelný. Najčastejšie sa preto využívajú žiarivky, optické káble alebo diódy.

Okrem exponátov je i dôležité správne nasvietenie popiskov, ktoré si vyžaduje samostatné osvetlenie.

U všetkých vystavovaných exponátov je však dôležitý sklom osvetlenia. Ako uvádzajú odborné literatúry, dôležité je, aby paprsok dopadal pod uhlom 30°. Pri realizácii osvetlenia treba dbať na to, aby nepôsobilo rušivo (Bukačová, Komárková, Šebek, 2014).

3.3.2 Prezentácia exponátov archeológie

Pomocou prezentácie exponátov sa snažíme nielen ukázať exponát ako predmet danej doby, ale vtiahnuť návštevníka do diania. Samotná prezentácia je vlastne komunikácia medzi vystavovanými exponátmi a návštevníkmi múzea. Úlohou prezentácie je podnecovať návštevníka k uvažovaniu, o tom čo nám konkrétny exponát odkazuje z historického hľadiska. Pri tvorbe prezentácie je dobré mať na pamäti, nielen usporiadanie exponátov podľa časových kritérií, ale aj ich komplexné zoradenie (Dolák 2012).

4 ZNÁMÉ PŘÍKLADY PODOBNÝCH ŘEŠENÍ

4.1 REALIZÁCIE VO SVETE

4.1.1 Experience Centre Royal Jelling, Denmark

Autor: ART + COM Studios

Realizácia: 2015

Múzeum Royal Jelling – Home of the Vikings Kings je návštevnícky a zážitkový komplex prezentujúci históriu Vikingov. Celý areál leží oproti pamiatkovej zóne a návštevníci si môžu prehliadku expozície spojiť s prehliadkou vonkajšieho areálu. Krajinná architektúra nám odкрýva pamiatky medzi ktorými sú i obrovské kamene odhaľujúce nápisy kráľa Harald Bluetootha. Práve kráľ Harald Bluetooth tu vybudoval obrovskú palisádu postavenú pred viac ako tisíc rokmi a dnes sú tieto pamiatky zapísané vo svetovom dedičstve UNESCO. Najmä vďaka týmto pamiatkam a potrebe ich prezentovať verejnosti bolo vybudované výstavné centrum.

Netradičné archeologické múzeum prezentuje dánsku históriu a tajomstvá Vikingov, ale i život vikingských kráľov. Celá expozícia je pojatá interaktívnou formou, ktorej úlohou je vtiahnuť diváka do deja. Návštevník prechádza jednotlivými sekciami príbehov, ktoré poukazujú na život a kultúru Vikingov pomocou digitálnych displejov, špeciálnych efektov či ilustračnej animácie. Môžeme povedať že médiá sú v celej expozícii bohato zastúpené. Celkové spracovanie priestoru má priam scénický charakter. Každá miestnosť je zameraná na iný aspekt vikingského života. Expozícia je usporiadaná chronologicky. Zaujímavosťou je, že podaktoré prvky v expozícii sa ustavične menia a divák má možnosť vidieť pri ďalšej návšteve niečo nové. Ilustrácie sprevádzajú celú výstavu a sú jej kľúčovým nápadom.

Vnútoraná časť expozície je spojená s vonkajšími nálezmi pomocou virtuálnych videí. Priamo skrz ne si divák môže vyskúšať „letieť“ nad vonkajším areálom, zatiaľ čo je vo vnútri.

Začiatok prehliadky začína v miestnosti s inštaláciou znázorňujúcou korene mytologického stromu Yggdrasil. Na jednotlivé plochy stromov sa premietajú obrazy, text či animácia. Premietanie dvanástich príbehov cez stromy je doplnené o podsvietenie meniace farbu. Miestnosť sa sfarbuje do odlišných odtieňov vždy, keď premietanie prechádza na inú tému.

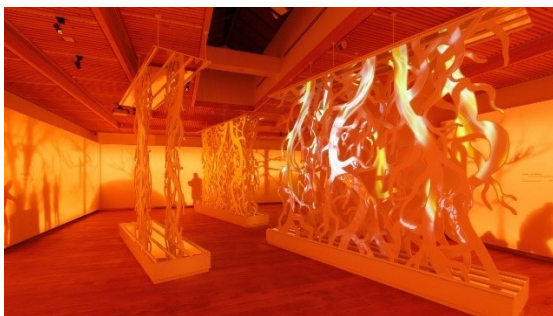
Priestor dookola lemujú panely rozložené po každej strane miestnosti, na ktorých sú zobrazené obetné obete. Celkové osvetlenie tejto časti pôsobí veľmi dynamicky.

V ďalšom priestore s názvom „Bonfire Room“ si návštevník môže sadnúť k ohňu a vypočuť si dávne vikingské príbehy. Uprostred miestnosti sa nachádza podstavec s displejmi znázorňujúcimi žiaru krbu, okolo ktorého sú rozložené sedacie lavice. Steny sú riešené panelmi imitujúcimi drevo. Osvetlenie priestoru sa nesie v jemných teplých tónoch.

Nasledujúca miestnosť je navrhnutá v motíve ilustrácií. Po celej ploche je použitý čierny výstavný systém s grafikou. Hneď na prvý pohľad na mňa steny pôsobia ako tabule popísané kriedou. Tak isto celý výstavný mobiliár korešponduje so zvyškom priestoru. Prvé čo ma zaujalo boli interaktívne stoly navrhnuté priamo pre danú expozíciu. Podstava stolov je riešená ako kmene stromov a na vrchu stolu nájdeme vystavený exponát. Miestnosť sa venuje každodennému životu Vikingov až po obraz Vikinga ako bojovníka. Návštevník si tu môže vyskúšať rôzne interaktívne prvky, ktoré pridávajú expozícii na atraktivnosti. Nevšedným prvkom je i využitie UV lampičiek, ktoré odkrývajú archeologické objavy zobrazené na pôdoryse.

Po tejto časti prechádzame do ďalšieho priestoru cez miestnosť interpretujúcu pohrebnú komoru. Celá miestnosť sa nesie v tmavých farbách a tvoria ju panely s grafikou, v ktorých sú vsadené dotykové obrazovky. Prechodom cez „pohrebnú komoru“ sa dostávame do ďalšej časti expozície, ktorá nám ukáže cestu do Valhally. Spracovanie danej miestnosti je veľmi vydarené. Miesto vyzýva návštevníka, aby sa pripojil na cestu do Valhally. Stopy na podlahe nám zobrazujú plochu na ktorú sa môžeme postaviť a sledovať našu vlastnú vizualizáciu na obrazovke oproti. K tomu slúži kamera umiestnená na zemi, ktorá nás sníma a následne prenáša obraz na displej. Pomocou modernej techniky, spojením hologramov a rôznych svetelných efektov tak vzniká živá ilustrácia. Táto miestnosť je poslednou zastávkou expozície. Návšteva múzea tu však nekončí. Návštevník môže prejsť na strechu budovy, kde je vybudovaná terasa s digitálnymi ďalekohľadmi. Vďaka nim môžeme pozorovať scenériu pamiatkovej oblasti a jej premeny priebehu storočí.

Celú expozíciu a jej spracovanie považujem za ukážkový príklad využitia moderných technológií, svetelných a zvukových efektov, či inštalácií. Kombinácia týchto médií vytvára živú interaktívnu scénu, ktorá podnecuje diváka k preskúmaniu jednotlivých prvkov. Za nedostatok pokladám pomerne málo vystavených exponátov.

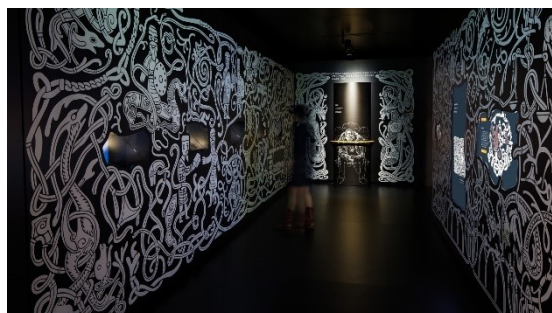
Obr. 24. Miestnosť s inštaláciou stromov

Obr. 25. Prvá časť expozície

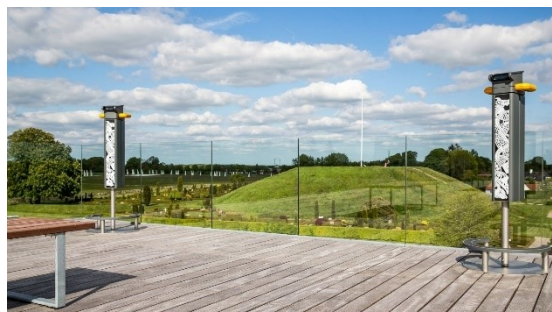
Obr. 26. Druhá časť expozície

Obr. 27. Miestnosť – pohrebná komora

Obr. 28. Miestnosť – cesta do Valhally

Obr. 29. Strešná terasa

4.1.2 State Museum of Archeology, Chemnitz

Autor: AtelierBrückner

Realizácia: 2014

Štátne archeologické múzeum v Chemnitz sa nachádza v bývalom obchodnom dome v centre mesta. Pamiatkovo chránená budova bola postavená architektom Erichom Mendelsohnom. Stála expozícia prezentujúca históriu Saska od doby kamennej až po 19. storočie je rozložená v troch poschodiach. Návštevníci postupne prechádzajú celou históriou, ktorá je usporiadaná na jednotlivé segmenty. Všetky tri výstavné poschodia domu spája átrium uprostred budovy, ktoré je využité skvelým spôsobom. Nachádza sa tu závesný dynamický model mapy Saska, ktorý sa vertikálne pohybuje medzi poschodiami. Vizualizácia na mape sa postupne mení a prispôbuje sa obdobiu a téme na príslušnom poschodí. Multimediálna mapa zároveň slúži i ako premietacia plocha so zvukovými efektami, ktorá sa dokáže nakloniť do strán. Návštevníci majú taktiež možnosť meniť vizuálny obraz mapy pomocou dotykových obrazoviek. Tie ponúkajú na výber témy z oblastí celej expozície, ako napríklad: archeológia, kultúra či príroda. Dynamický model je jednoznačne dominantou celej expozície.

Prvé poschodie sa venuje prírodnej krajine a životu v meniacom sa podnebí. Nájde tu vystavené exponáty prezentujúce život lovcov a zberačov v dobe ľadovej. Celý priestor je nasvietený v jemných fialovo-modrých odtieňoch. Jednu celú stranu miestnosti tvorí oblúková panoramatická stena lemujúca fasádu. Rovnakú stenu nájde aj na ďalších dvoch podlažiach. V prvom a druhom poschodí je stena riešená ako scenéria krajiny a v poslednom, treťom poschodí, má stena vitrínovu podobu. Exponáty sú vystavené prevažne v celosklenených samostatne stojacich alebo stolových vitrínach. Druhá časť výstavného mobiliáru zameraného na interaktívne prvky je navrhnutá ako kruhové prvky do ktorých sa dá vstúpiť. Z vonkajšej strany sú opatrené zrkadlovou fóliou a tak splývajú s okolím. Celý priestor je doplnený o grafické premietanie na podlahe, ktoré sa mení.

Schodisko vedúce do nasledujúceho poschodia, je súčasťou expozície a ukazuje nám prierez archeologických vrstiev. Geologický a archeologický úsek je 21 metrov vysoký.

Druhá časť stálej expozície na vyššom poschodí, je zameraná na usadenie sa a rastúce osídľovanie. Na 40 metrovej zaoblenej stene vidíme pohľad na krajinu z daného obdobia. V časti steny sú zapustené vitríny s exponátmi. Veľmi precízne a jemne sú spracované výstavné vitríny, ktoré sú priam neviditeľné. Stoly s exponátmi obsahujú dotykové displeje, na ktorých

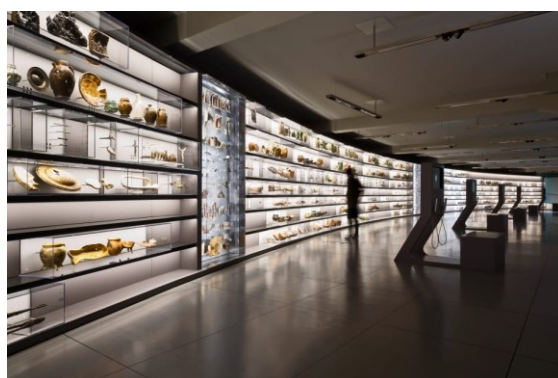
si môžeme vyhľadať podrobnejšie informácie o nálezoch. Popisky k exponátom sa nachádzajú priamo na skle vitríny alebo sú umiestnené na doštičke hneď vedľa exponátu.

Na poslednom poschodí objavujeme veľkú radu exponátov od slovanskej kolonizácie až po obdobie technickej revolúcie. Hneď na prvý pohľad nás upúta stena lemujúca fasádu plná historických nálezov umiestnených v pasívnych alebo aktívnych vitrínach. Celá plocha vyzerá ako obrovská policová stena. Vystavené sú tu predmety každodennej potreby. Prává časť poschodia sa nesie v industriálnej tematike. Vidíme tu napríklad model prvej saskej železničnej trate. Táto časť nám zároveň uzatvára celú expozíciu.

Za klady expozície pokladám rozsiahle využitie modernej techniky, prevažne dotykových displejov, ktoré sú umiestnené u väčšiny exponátov. Priestory expozície sú premyslene usporiadané a poskytujú dostatok priestoru. Práve týmto usporiadaním je celá výstava veľmi čistá a priehľadná. Osobne by som sa viacej zamerala na časové oddelenie jednotlivých úsekov, ktoré by som viacej rozlíšila.

Obr. 30. Prvé poschodie expozície

Obr. 31. Panoramatická stena s exponátmi

Obr. 32. Druhé poschodie expozície

Obr. 33. Dynamický model mapy

4.2 REALIZÁCIE V ČESKEJ REPUBLIKE

4.2.1 Muzeum nové generace, Expozice v Zámku Žďár nad Sázavou

Autor: Roháč Stratil Architektonický ateliér

Realizácia: 2014 – 2015

Múzeum novej generácie je interaktívna expozícia, ktorá je vstavaná v budove bývalého pivovaru ždiarskeho kláštora. Expozícia ponúka veľmi zaujímavým spôsobom multimediálne zážitkové prvky. Netradičný koncept tejto expozície je založený na interpretačnej forme prezentácie. Celé múzeum má scénografické až divadelné prvky, ktorých cieľom je zobrazit návštevníkovi dané obdobie. Osobne sa mi veľmi páči, že zážitok je uprednostnený pred nudnou múzejnou klasikou. Výstavné exponáty sú rozdelené v dvoch poschodiach. Prízemie je venované cisterciánskemu rádu a stredoveku a na druhom poschodí objavujeme svet baroka. Každý návštevník obdrží pri vstupe audio sprievodcu, ktorý ho prevedie celou výstavou. Nakoľko rozprávač moderuje celú prehliadku a zároveň komunikuje s fiktívnymi osobami, ide sa o neoddeliteľnú súčasť expozície.

Prvá časť miestnosti v prízemí je venovaná cisterciánskemu rádu je riešená inštaláciou s ilúziou lesa. Keďže sa jedná o objekt klenutý valenou klenbou je tomu prispôsobená celá expozícia. V nasledujúcej časti miestnosti sa nachádzajú rovnomerne rozložené expozičné stoly. Systémové rozloženie stolov nie je náhodné, ale vzťahuje sa na súmernú štruktúru klenieb a stĺpov v danom priestore. V miestnosti je použité farebné osvetlenie v modrofiarových odtieňoch. Nasvietenie je smerované na klenby, čím vzniká atmosféra vyvolávajúca dojem tajuplného stredoveku.

Do prvého poschodia sa návštevník dostáva cez mohutné točité schodisko. Hneď pri vstupe do miestnosti sa pomocou zrkadlového kaleidoskopu dostávame do barokovej časti odkazujúcej na novovek. Použitie kaleidoskopu, vytvárajúceho ilúziu typickú pre barok mi príde ako výborné riešenie. Na tento spôsob je riešené aj premietanie obrazcov na zem, ktoré následne tvoria efekt kaleidoskopu. Exponáty sú vystavené v súboroch celosklených vitrín v tvare hexagónu, ktoré sú rovnomerne rozložené v priestore. Prevažná časť miestnosti je zameraná na informácie týkajúce sa astronómie, moreplavectva či anatómie. Vedľa diel prezentujúcich vtedajšie objavy doby sa nachádzajú i architektonické zaujímavosti z kostola sv. Jana Nepomuckého na Zelenej hore. Poschodie venované baroku uzatvárajú sochy a video-mapping na jednej zo sôch.

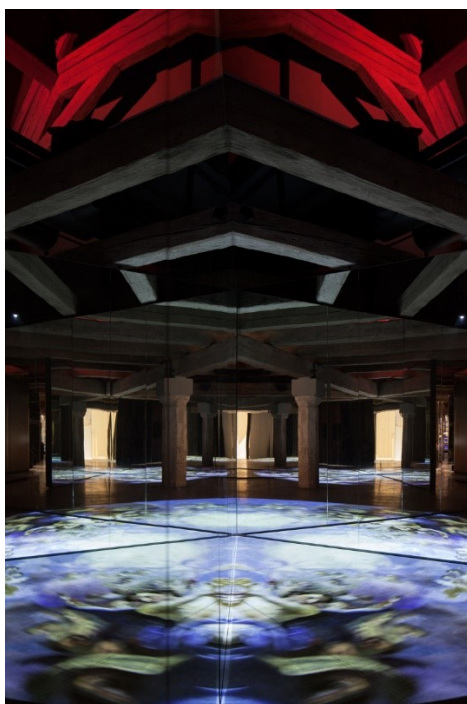
Celá expozícia je zakončená galériou s názvom Žďár dnes, kde je návštevník pozvaný k prehliadke areálu. Výstupné schodisko lemuje časová os nakreslená priamo na stene. V priestoroch celej expozície sa aplikovalo viacero druhov svetidiel. Exponáty, vystavené mimo vitríny sú z väčšej časti nasvietené smerovým LED osvetlením. Na exponáty umiestnené vo vnútri vitríny sa použilo lineárne alebo smerové LED svetidlo. V expozícii nájdeme aj svetidlá s farebnými diódami použité pre lepší vizuálny efekt.

Obr. 34. Prízemie expozície

Obr. 35. Druhá časť expozície v prízemí

Obr. 36. Kaleidoskop

Obr. 37. Vitríny v tvare hexagónu

4.2.2 Praha Karla IV.

Autor: Roháč Stratil Architektonický ateliér

Realizácia: 2017

Expozícia nachádzajúca sa v pražskom Domě U Zlatého prstenu bola zrealizovaná na počesť narodenia Karla IV. Približuje nám rozvoj Prahy a jej premenu počas doby panovania Karla IV. Konceptom celej expozície je nahliadnutie do stredovekej Prahy pomocou multimediálnych prvkov.

Ide sa o stálu expozíciu, čo dokazuje prevedenie výstavného systému navrhnutého priamo pre danú expozíciu. Mobiliár sa nesie v čiernej farbe a je doplnený o výstavné steny v tma-vomodrom odtieni. V rovnakom odtieni modrej sú i vybrané svetelné prvky. Spojenie čiernej s kráľovskou modrou vytvára tajuplnú atmosféru priestoru. Celá expozícia je precízne nasvietená vďaka využitiu osvetlenia scénického charakteru. To môžeme vidieť už v úvode expozície, kde sa pri vchode cez chodbu objavuje pôsobivá animácia znázorňujúca pohyb koní.

Prvá časť expozície má za úlohu predstaviť návštevníkom dôležité karlovske založenia a stavby vďaka virtuálnym, ale i reálnym modelom. V prvej miestnosti nájdeme vystavené jednotlivé modely pražských miest umiestnené na sokli. Každý podstavec je vsadený v konštrukčnom ráme, na ktorom je inštalované osvetlenie. Miestnosť je taktiež doplnená o video premietanie zasadené v jednom z výklenku klenieb. Návštevníci sa môžu usadiť na sedací mobiliár, ktorý obsahuje zabudované akustické zariadenie.

Pri pohľade do ďalšej miestnosti sa nám v klenbovom otvore vynára model hradu umiestnený na interaktívnom stole. Dominantou tejto miestnosti je jednoznačne model pražského súmestia, na ktorom je nám ukázaný urbanistický rozmach mesta prostredníctvom video mappingu. Jednu celú stranu miestnosti lemuje sedacia lavica využívajúca akustické prvky. Tie sú v expozícii rozložené i vo väčšine výstavných paneloch. V tejto časti je využité veľké množstvo panelov, ktoré zobrazujú statickú alebo dynamickú grafiku. Celú expozíciu tvorí vstavaná paneláž s popiskami a grafikou. V každej z miestností sú použité obrazovky, prezentujúce tematický obsah.

Druhá časť expozície odkazuje na život obyvateľov Prahy a meštiansku domácnosť najmä pomocou archeologických nálezov. Predmety sú vystavené v regálových vitrínach evokujúcich depozitár. Ku každej sekcii regálov sa vzťahuje informačný text nachádzajúci sa na

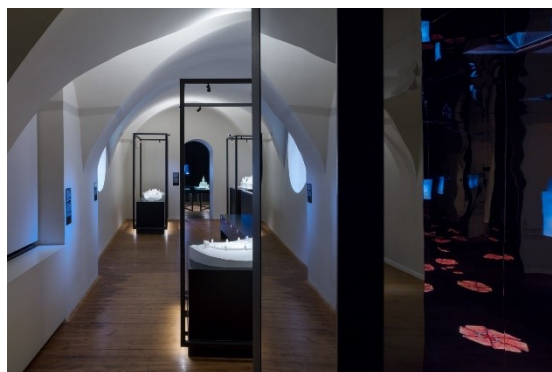
panelovej stene. Informačné texty sú zároveň doplnené o projekciu. Samostatné exponáty vo vitrínach sú očíslované a popisky na priesvitnej fólii nájdeme umiestnené na stene vitríny. Vystavené sú tu predmety z oblasti remesla ale i odevu a módy. Celý priestor je osvetlený prevažne reflektormi umiestnenými na strope, prípadne priamo vo vitrínach. Osobne mi príde, že osvetlenie spôsobuje mierny odraz na skle vitríny a následne tak môže dôjsť k zhoršeniu viditeľnosti textu na čírej fólii.

Na záver expozície môže návštevník vidieť priestor zaoberajúci sa pražským opevnením. Deti určite ocenia herňu, v ktorej si môžu vyskúšať rozličné oblasti stredovekého života.

Celkovo na mňa pôsobí priestor expozície a jej prevedenie čisto. Pôsobivá je i forma prezentovania historických artefaktov.

Obr. 38. Animácia v úvodnej chodbe

Obr. 39. Prvá miestnosť – modely na sokloch

Obr. 40. Druhá miestnosť expozície

Obr. 41. Regálové vitríny s exponátmi

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5 SPRIEVODNÁ SPRÁVA

5.1 Identifikačné údaje

Názov:	Městský dům „Müllerův“
Adresa stavby:	Komenského 8, Predmestie, Opava, Česko
GPS, súradnice:	49°56'15,57" s. š., 17°54'28,88" v. d.
Súčasný majiteľ:	Slezské zemské múzeum
Pamiatková ochrana:	Kultúrna pamiatka
Číslo ÚSKP:	20006/8-1319
Zadávatel':	Slezské zemské múzeum Nádražní okruh 31 746 01 Opava
Spracovateľ:	Klaudia Melišová, Hurbanova 611, Borský Mikuláš 908 77

5.1.1 Vstupné podklady

- Oficiálne zadanie projektu
- Požiadavky zadávateľa vrátane technickej dokumentácie celého objektu a jednotlivých miestností
- Zoznam a fotodokumentácia jednotlivých exponátov
- Fotodokumentácia stavajúceho stavu objektu a vnútorného vybavenia
- Zameranie stavajúceho stavu

5.1.2 Požiadavky zadávateľa

Vypracovanie návrhu a kreatívneho riešenia expozície archeológie, vrátane technickej dokumentácie v 1. PP Müllerovho domu. Pod vypracovaním návrhu sa chápe výtvarná stránka

expozičie, ktorej výstupom budú vizualizácie. Je potrebné určiť usporiadanie celej expozičie v miestnostiach domu. Ďalšou úlohou je navrhnutie výstavného mobiliáru a jeho rozloženie v priestoroch expozičie, s čím súvisí aj predpokladaná trasa prehliadky. K tomu bude potrebné technické spracovanie výkresov. Celkový návrh osvetlenia a nasvietenia jednotlivých exponátov bude riešený v priebehu procesu kurátorom a zamestnancami múzea. Rovnako tak všetky sprievodné texty, popisy a grafika bude riešená zamestnancami múzea a grafikom v nasledujúcom stupni prípravy.

Hlavným bodom je zdôrazniť históriu domu a jeho súvislosť s hradnou kuchyňou priemyslovského hradu. Zachované stredoveké hradby slúžia ako pevný interiérový prvok a je potrebné ich tematicky vkomponovať do expozičie. V priestore sa nachádzajú prvky, ako zábradlie splňujúce bezbariérové požiadavky, ktoré je nutné rešpektovať. Zábradlie je namontované v miestnosti č. 0.05 okolo rampy, a tiež v miestnosti č. 0.02 okolo kamenného piliera. Akékoľvek zásahy do stropov miestností nie sú povolené. Taktiež nie je možné meniť vstavané svetlá. Priestory domu sú nasvietené prostredníctvom denného, prípadne umelého osvetlenia. Umelé osvetlenie a jeho intenzita sú navrhnuté v súlade s ČSN EN 12464-1. Ďalej sa v prístavbe objektu nachádzajú dve sklenené panelové tabule ukotvené na stene.

Časovo by malo byť v expozičii obsiahnuté obdobie od osídlenia oblasti až po zbúranie zámku. Časové obdobie začína stredovekom a končí raným novovekom v Slezsku.

Prezentovať sa budú exponáty z Mülleroého domu i Opavského hradu, ktorý bol neskôr prestavaný na zámok. Okrem toho by mali byť v expozičii doplnené predmety zo slezských hradov. Keďže sa jedná o Slezské múzeum, je potreba, aby bol presah i mimo Opavu.

5.2 Popis územia

a) Rozsah riešeného územia: Riešenie zahrňuje návrh suterénu domu 1. PP. s prístavbou a spojovacím koridorom z múzea. Výstavné priestory zaberajú stávajúce miestnosti domu s časťou určenou pre depozitár.

Objekt sa nachádza v centre mesta Opavy, na ulici Komenského, parc. č. 558, k. ú. Opava mesto. Pozemok je svahovitý a nachádza sa v mestskej pamiatkovej zóne v susedstve HVB. Výška terénu sa pohybuje v rozmedzí 250,50 až 254,04 m n.m. podľa Bpv.

Príchod k objektu je možný po ulici Komenského.

b) Údaje o ochrane územia podľa iných právnych predpisov: Budova domu sa nachádza v mestskej pamiatkovej zóne. Zámer riešenia je v súlade s požiadavkami daného objektu.

Riešený objekt Müllerovho domu je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou, registračné číslo 20006/8 -1319.

c) Zoznam pozemkov dotknutých revitalizáciou: Navrhnuté riešenie zasahuje len do pozemku domu, ktorý zapadá do mestskej pamiatkovej zóny.

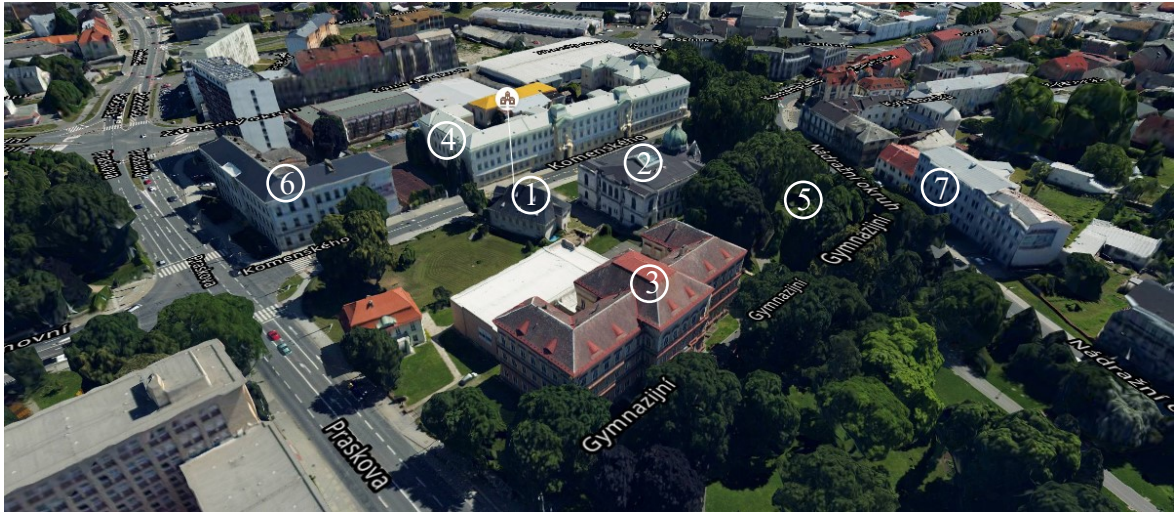
Obr. 42. Katastrálna mapa územia – areál domu

5.3 Základné údaje stavby

a) Účel využitia stavby: Budova Müllerovho domu je využívaná ako výstavný priestor a de-
pozitár. V podkroví sa nachádza novo zariadená prednášková sála. Po dokončení návrhu ex-
pozície bude suterén domu a prístavba slúžiť ako výstavný priestor pre stálu expozíciu s ka-
viarňou. Priestor s kaviarňou bude zároveň slúžiť pri rôznych sprievodných programoch.
Súčasťou domu je i záhrada, ktorá bude využívaná pri múzejných akciách.

b) Plocha stavby a navrhovaného priestoru: Budova domu sa skladá z 1. PP, 1. NP a
podkrovia. Pôdorysný rozmer objektu je cca 25,21 x 14,58 m, výška hrebeňa 11,315 m od +
- 0,000. Prístavba, ktorá je umiestnená pod terénom, má pôdorysný rozmer cca 11,6 x 16,17
m. Zastavaná plocha stavajúceho objektu je 330, 11 m² a prístavby 199,00 m².

c) Vplyv objektu a jeho využitie na okolie: Návrh riešenia expozície bude mať za následok zvýšenie premávky ľudí, a tiež možné zvýšenie úrovne hluku.

1. Müllerův dům, 2. Slezské zemské muzeum, 3. SŠ Průmyslová a umělecká, 4. Mendelovo gymnázium,
5. sady u Muzea, 6. SŠ hotelnictví a služeb a VOŠ, 7. ZUŠ Václava Kálíka

Obr. 43. Okolie Müllerovho domu

6 SYNOPSISIA

Názov expozície:

„Po stopách archeologie středověké Opavy“

Téma expozície:

Hlavnou témou expozície je prezentácia nálezov z archeologických výskumov danej oblasti, ale i rozsiahlych zbierok Slezského zemského múzea. Časové obdobie expozície sa týka stredoveku až raného novoveku v Opave. Predstavené budú nielen nálezy z Opavy a Opavského hradu, ale i ďalších slezských hradov.

Cieľ expozície:

Cieľom expozície je sprístupniť širokej verejnosti jedinečné priestory barokového objektu, no hlavne predstaviť a priblížiť históriu Opavy a okolia pomocou archeologických artefaktov.

Cieľová skupina:

Cieľová skupina sú návštevníci všetkých vekových kategórií od predškolských detí až po seniorov. Priestory sú prístupné aj pre návštevníkov so špecifickými potrebami.

Priestory expozície:

Pre inštaláciu expozície bude využitý iba suterén domu (1. PP). Ide sa o dve uzavreté miestnosti a jeden otvorený priestor, vrátane chodby. Súčasťou výstavných priestorov je tiež objekt prístavby s hlavným hradobným múrom, ktorý slúži ako úvodný vchod k expozícii. Hlavný vstup vedie z Historickéj výstavnej budovy SZM cez spojovací podzemný koridor.

Plánované otvorenie expozície:

Otvorenie archeologickej expozície je plánované na 19. október 2019.

7 KONCEPT A VÝVOJ NÁVRHU

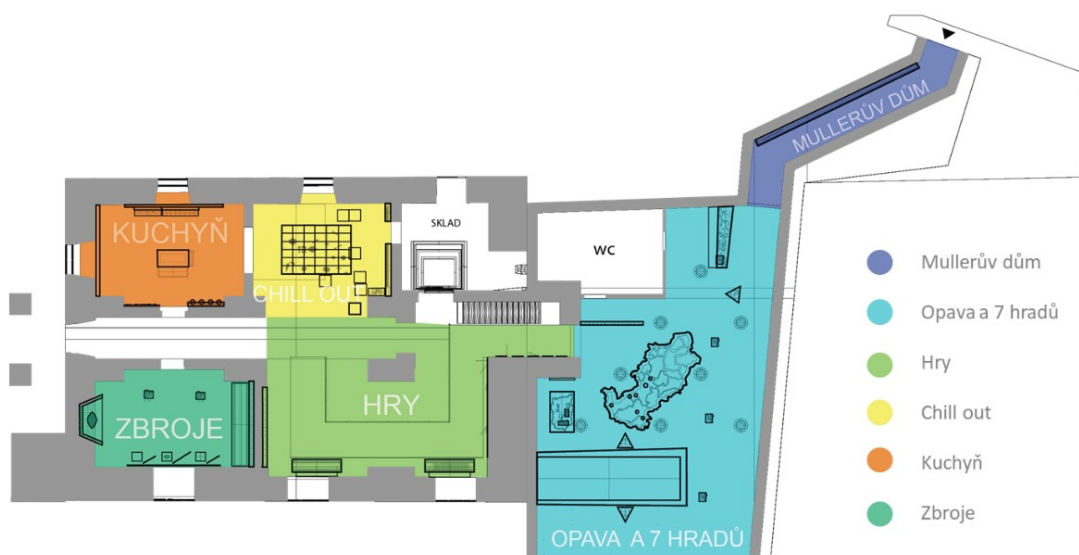
Finálnemu návrhu predchádzal vývoj riešení pomocou ktorých som vypracovala prvotný návrh riešenia expozície. Na základe pôvodného návrhu, ktorý bol predložený komisii SZM a následne hodnotený, som vypracovala finálny návrh riešenia.

7.1 Pôvodný návrh

Základná idea spočívala na interpretačnej forme prezentácie. Konceptom expozície bolo rozprávanie príbehu návštevníkovi pomocou ilustrovaných inštalácií. Jednotlivé miestnosti sú zamerané na konkrétne aspekty stredovekého života. Expozícia bola navrhnutá tak, aby sa v nej ľudia vedeli orientovať aj bez sprievodcu. Namiesto toho si mohli zapožičať audio - sprievodcu, ktorý ich prevedie výstavou.

Návrh odkazoval na barokový smer budovy a jednotlivosti exponátov, no zároveň rozvíjal a pracoval so súčasnou tvarovosťou. Pri tvarovaní miestností som sa snažila zachovať atmosféru domu, kvôli danosti priestoru tvoreného klenbami, no zároveň aj nechať vyznieť jednotlivé časti expozície. Expozícia bola tvorená panelážou.

Základná myšlienka prvého návrhu bola mierne upravená a použitá vo finálnom návrhu.

Obr. 44. Pôvodný návrh - tematické rozloženie

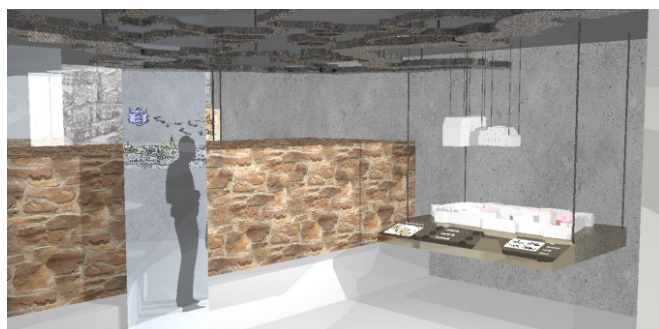
Vizualizácie jednotlivých miestností, ktoré sa zameriavajú na rozdielne historické témy života.

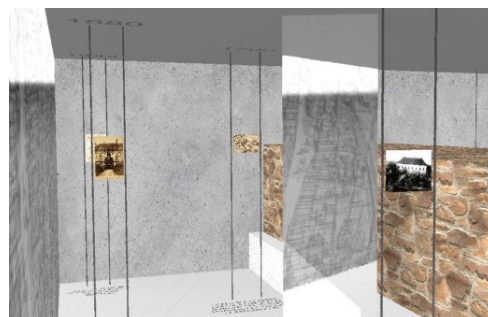
Obr. 45. Spojovací koridor

Obr. 46. Recepčný pult

Obr. 47. Závesný model

Obr. 48. Vystavené fotografie

Obr. 49. Časová os

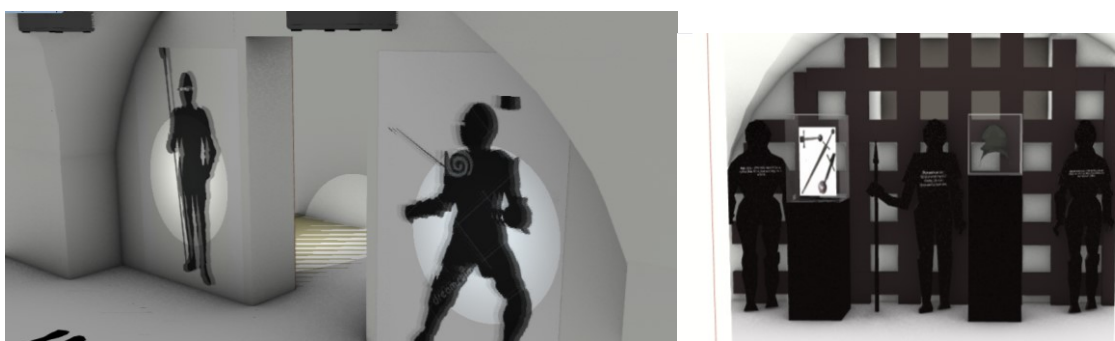

Obr. 50. Chill-out zóna

Obr. 51. Miestnosť kuchyňa

Obr. 52 Miestnosť zbroje

7.2 Finálny návrh

Nové riešenie finálneho návrhu sa odvíjalo od pôvodného konceptu, ktorý bol predložený komisii Slezskeho zemskeho múzea. Po dôkladnom preštudovaní a následnom hodnotení kompetentnými zamestnancami SZM sa rozhodlo návrh rozvinúť do finálnej podoby. Dôležitým aspektom bola úzka spolupráca a konzultácie so zodpovednými zamestnancami SZM.

V samotnom návrhu museli nastať úpravy, ktoré rešpektujú požiadavky SZM ohľadne prispôbenia expozície súčasnému stavu priestoru. Z predchádzajúceho návrhu som musela upustiť od všetkých závesných systémov, projektorov a prvkov umiestnených na strope v celom priestore. V suteréne nie je možné vráť do stropov, inštalovať naň veci ani meniť svetlá. Tak isto sa menili i niektoré multimediálne a svetelné prvky z dôvodu elektriny, ktorú nie je možné dotiahnuť na dané miesto.

Výsledný koncept návrhu spočíva v interpretačnej forme prezentácie. Návštevníkom je podaný príbeh pomocou zaujímavo vystavených exponátov, ale i výtvarných prvkov. Celú expozíciu sprevádzajú skryté kresby, ktoré divák objavuje pomocou UV lampičky. Vytlačené v neviditeľnom atramente. Pri vstupe dostane návštevník UV lampu a mapku s bodmi, kde môže jednotlivé ukryté kresby hľadať. Rozloženie expozície som pojala tematicky, zároveň však vychádza i z možností daného priestoru. Charakter miestností zostáva identický ako pri prvom riešení. Jednotlivé miestnosti sú zamerané na konkrétne aspekty stredovekého života.

Kvôli danosti priestoru je expozícia tvorená vstavanou samonosnou panelážou. Odkazujem tak na barokový smer budovy, no zároveň pracujem so súčasnou tvarovosťou. Väčšina výstavného mobiliáru je atypického charakteru navrhnutého priamo pre stálu expozíciu.

Expozíciu som sa snažila navrhnuť tak, aby sa v nej ľudia vedeli pohybovať i bez sprievodcu.

Podrobné výtvarné a architektonické spracovanie sa nachádza v scenári uvedenom nižšie.

8 SCENÁR STÁLEJ EXPOZÍCIE

8.1 ÚVOD

Idea vytvoriť stálu expozíciu archeológie vznikla počas rekonštrukcie domu, ktorej súčasťou bol i archeologický výskum. Ten konkrétne odhalil hradobný múr súvisiaci s mestom a jeho založením, ale i tisícky ďalších nálezov. Rekonštrukciou sa zároveň naskytla možnosť využiť priestory domu ako výstavné miestnosti.

Zo strany SZM bola nadviazaná spolupráca s Univerzitou Tomáše Bati, konkrétne ateliérom Priestorovej tvorby, ktorého študenti vypracovali nové riešenie návrhu pre stálu expozíciu archeológie na základe požiadavky SZM.

Po následnom dôkladnom hodnotení všetkých štyroch návrhov, bol vybraný jeden víťazný. Tým, že komisia vybrala ako víťazný môj projekt som dostala možnosť návrh rozvinúť až do realizačnej podoby.

8.2 KONCEPT A ZÁMER EXPOZÍCIE

Ako je už popísané vyššie v časti 6. 2 celkový koncept je založený na tematickej práci s priestorom, kde jednotlivé miestnosti sú rozdelené podľa určitých aspektov a vývoja stredovekého až novovekého života. Koncept zohľadňuje netradičný priestor s valenými klenbami a s pôvodnými zachovanými prvkami. Divák postupne prechádza jednotlivými miestnosťami, ktoré logicky a tematicky na seba nadväzujú. Úvod do expozície cez chodbu, kde vidíme historický vývoj Müllerovho domu, následne výstavba hradieb, na čo nadväzuje opavský hrad a súvislosti s okolitými hradmi v Slezsku. V ďalšej časti predstavíme život u hradieb, spomenieme remeslá a detailnejšie sa zameriame na vybrané lokality hradov Slezska. Nasledujúce tri miestnosti v suteréne interpretujú pôvodné miestnosti domu a Opavského hradu. Ústredným prvkom expozície je hľadanie skrytých obrázkov pomocou UV lampičiek.

Archeologická expozícia sa návštevníkovi snaží zrozumiteľne podať a vysvetliť jednotlivé historické artefakty vďaka zaujímavému a výtvarnému chápaniu celku. Koncept expozície sa odkláňa od tradičného chápania expozície založeného na chronológii. Samotná expozícia využíva aj interaktívne a audiovizuálne prvky tam, kde to rozpočet umožní. Celkovo som sa snažila expozíciu nepreplniť multimédiami, a to jednak z dôvodu udržateľnosti, ale i ťažkej

obnoviteľnosti o pár rokov. Beriem na vedomie i široké spektrum návštevníkov rôzneho vekového rozmedzia. Keďže najdôležitejším prínosom expozície je vplyv na širokú verejnosť, bolo prvoradá sa zamerať na cieľovú skupinu návštevníkov.

Do cieľovej skupiny patria návštevníci všetkých vekových kategórií. Častým návštevníkom budú určite študenti základných a stredných škôl. Samotná budova Müllerovho domu sa nachádza v susedstve hneď štyroch škôl. Práve preto bude expozícia využívaná pri sprievodných programoch a rôznych edukačných akciách. Taktiež je braný ohľad na návštevníkov so špecifickými potrebami, čomu nasvedčujú optimálne komunikačné podmienky.

8.3 ZÁKLADNÉ ČLENENIE EXPOZÍCIE

Celá expozícia začína vstupom do prístavby cez spojovací koridor z budovy SZM. Spojovacia chodba je navrhnutá ako úvod do expozície, ktorý nám predstaví historický vývoj objektu Müllerovho domu.

Ďalej prechádzame do objektu prístavby, kde sa nachádza hneď v úvode recepcia. Tá je situovaná po pravej strane a vedľa nej sa nachádza hygienické a technické zázemie. V prístavbe je navrhnutá kaviareň, ako oddychová zóna. Tematicky sa miestnosť venuje opavským hradbám a zmieňuje i vybrané slezské hrady. Okrem toho je tu navrhnuté premietanie animácie na stene, a tiež panel geologických vrstiev.

Cez túto miestnosť prechádzame po rampe do suterénu barokového domu. Priestor rampy je riešený časovou osou po ľavej strane steny. Druhý úsek rampy sa venuje predhradiu a životu u hradieb. Z rampy vchádzame do otvoreného priestoru miestnosti č. 0.05, ktorej časť je zameraná na vybraných sedem slezských hradov. Odtiaľto sa dostávame do miestnosti č. 0.02 s fragmentom kamenného piliera, stvárňujúcej hradnú kuchyňu. Nasleduje chodba vedúca do posledných dvoch miestností. Po pravej strane nájdeme miestnosť č. 0.05, ktorá tematicky interpretuje reprezentačný sál. Priestor je prepojený s miestnosťou č. 0.02 otvorom, cez ktorý vidíme kamenný pilier. Posledná časť expozície je venovaná tematike zbroje a je situovaná v miestnosti č. 0.04.

PRÍSTAVBA**Spojovací koridor z múzea č. 0.1**

Téma: Vývoj Müllerovho domu

Priestor prístavby č. 0.2

Téma: Opavské hradby a 7 hradov

SUTERÉN**Priestor s rampou č. 0.06**

Téma: Časová os

Miestnosť č. 0.05

Téma: Život u hradieb

Miestnosť č. 0.02

Téma: Hradná kuchyňa

Miestnosť č. 0.01

Téma: Reprezentačná sála

Miestnosť č. 0.04

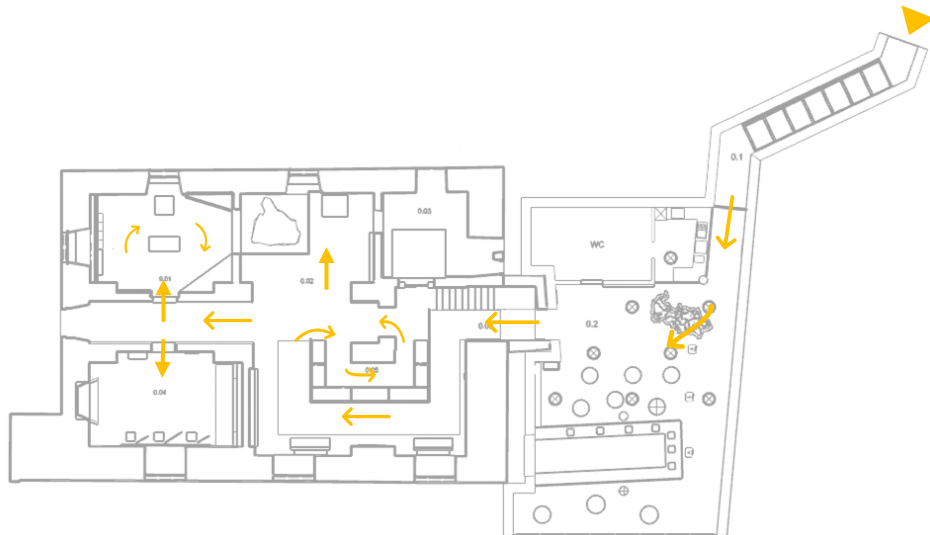
Téma: Zbroje

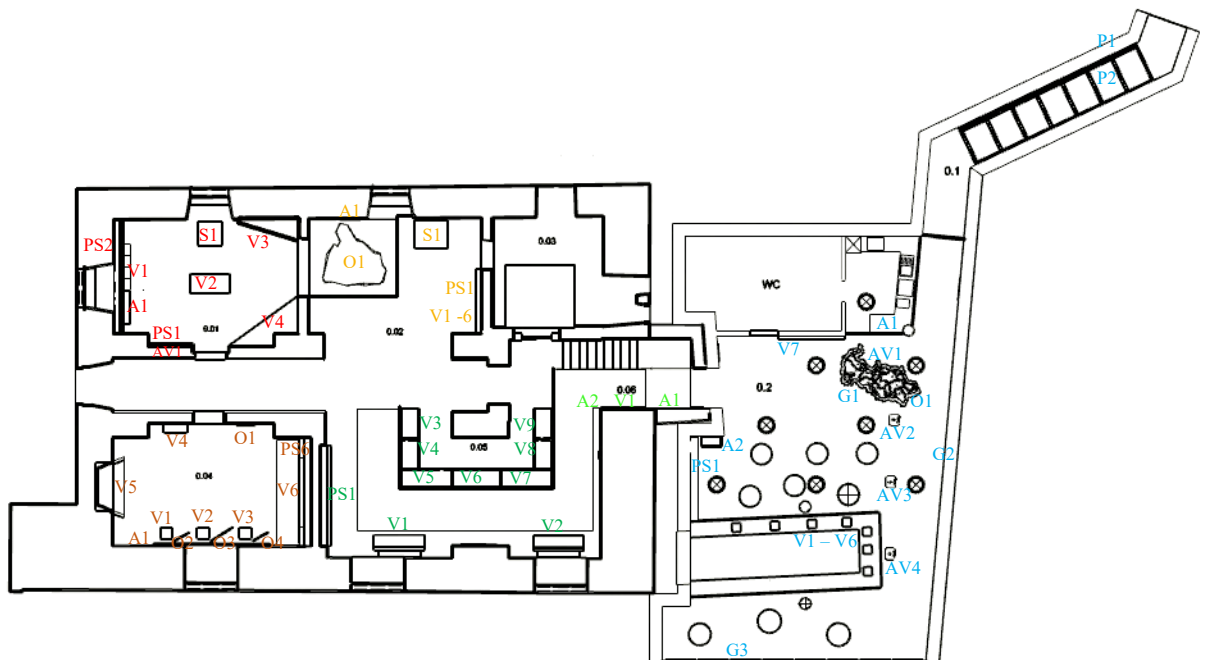
Obr. 53. Tematické členenie expozície

8.3.1 Trasa prehliadky expozície

Návštevnícka trasa stálej expozície archeológie je uzavretá, čo je dané rozložením a priestormi domu. Návštevník je nútený prechádzať cez expozíciu jedným smerom a následne sa tým istým smerom vracieť. Takto zvolená trasa expozície môže byť pre návštevníkov komplikovaná, no správnym rozložením výstavných prvkov ju vieme usmerniť.

Obr. 54. Trasa prehliadky

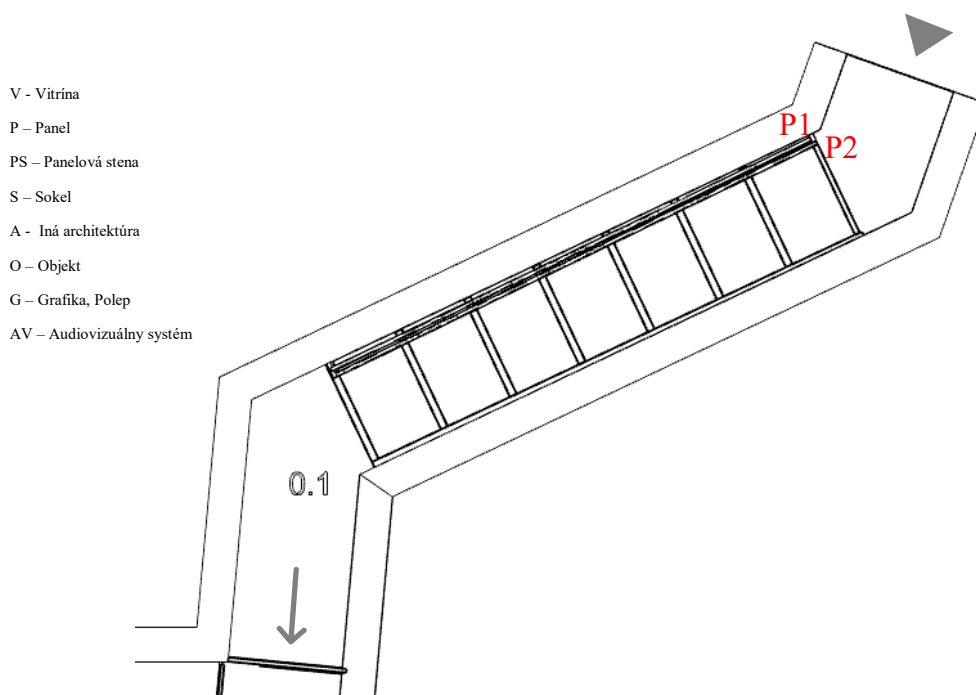

Obr. 55. Pôdorys celého objektu – rozloženie prvkov

8.4 Prístavba a spojovací koridor

8.4.1 Spojovací koridor – priestor č. 0.1

Spojovací koridor z historickej budovy Slezskeho zemského múzea slúži ako vstupná chodba do expozície. Chodba je riešená dvomi panelmi umiestnenými po pravej strane steny. Nájde sa na nich vývoj Müllerovej domy, ktorý v minulosti slúžil ako vodný mlyn, neskôr sýpka a hradná kuchyňa, a nakoniec baroková podoba domy. Na podlahe je pod sklom vysypaný piesok, na ktorom sú umiestnené jednotlivé exponáty. Pod každým segmentom výrezu podoby Müllerovej domy sa nachádzajú exponáty, ktoré sa z toho daného obdobia našli. Stena naproti panelom zostáva holá v pôvodnom stave.

Obr. 56. Rozloženie prvkov v priestore č. 0.1

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

Panel P1 – Baroková podoba domu

Panel P2 – Od pravej strany začína podoba domu ako vodný mlyn, nasleduje podoba sýpky a posledná je vyobrazená forma domu ako hradnej kuchyne.

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

2 ks panely z hliníkového plechu vo výške cca 160 cm a hrúbke 1 cm.

Výrez v plechu - laserovo vyrezaný plech podľa grafickej predlohy.

Piesok na zasypanie spodnej časti pod sklom.

PÍSMO A TEXT:

Pod každým segmentom (výrezom podoby domu) sa nachádza popis písmom priamo na ploche panelu.

Farba písma - šedá

Forma - písmo na priesvitnej fólii - ploter

Text – Všetky popisky a obsahy textov v expozícií budú riešené v priebehu s grafikom a kompetentnými zamestnancami múzea.

EXPONÁTY:

Výber predmetov sa rieši s oddelením konzervátorov kvôli rekonštrukcii nádob.

8.4.2 Prístavba – priestor č. 0.2

Vchodovou rampou vstupujeme do priestoru prístavby. Miestnosť sa venuje histórii opavských hradieb a predstavuje nám i významné lokality slezských hradov. Tu pomaly získavame predstavu o samotnom obsahu celej expozície. Túto miestnosť som sa snažila nechať jednoducho navrhnutú, keďže je zaujímavá už len samotnou hradbou. V priestoroch miestnosti sa nachádza kaviareň, ktorá slúži ako oddychová časť. Z dôvodu kaviarne som túto časť expozície nezaplnila celú exponátmi ani inými výstavnými systémami.

Hneď v úvode sa po pravej strane nachádza recepčný pult. Recepčia je súčasťou kaviarne. V prípade, že sa recepcia práve nebude využívať, je navrhnutý zasúvací systém v podobe rolety, ktorá sa bude dať spustiť zo stropu. Oproti pultu nájdeme informačnú tabuľu ukotvenú sa stene. Sklenený tabuľový panel nám podáva informácie o Müllerovom dome.

Dlhá stena po ľavej strane miestnosti je z väčšej časti tvorená kresbami znázorňujúcimi vývoj výstavby hradieb. Do kresieb je premietaná animácia, ktorá vždy premieta jednotlivé časti, objekty alebo ľudí. Ide o rozmerovo menšie premietanie, ktoré je vhodné i z dôvodu väčšieho osvetlenia miestnosti. Na strope sa nachádzajú 3 projektory umiestnené priamo v drážkach s elektrinou. Premietanie je ozvučené a použité sú projektory s reproduktorom. Je však použitý iba jemný podtón napodobňujúci zvuky. Ráta sa s mierne tichou hudbou, ktorá nebude prerušovať oddychovú časť kaviarne. Pred sériou kresieb nájdeme úvodný text, ktorý je riešený ako polep na priesvitnej fólii. Na stene s premietaním sú zároveň „skryté kresby“, ktoré možno odhaliť UV lampou. Kresby sú vytlačené v neviditeľnom atamente.

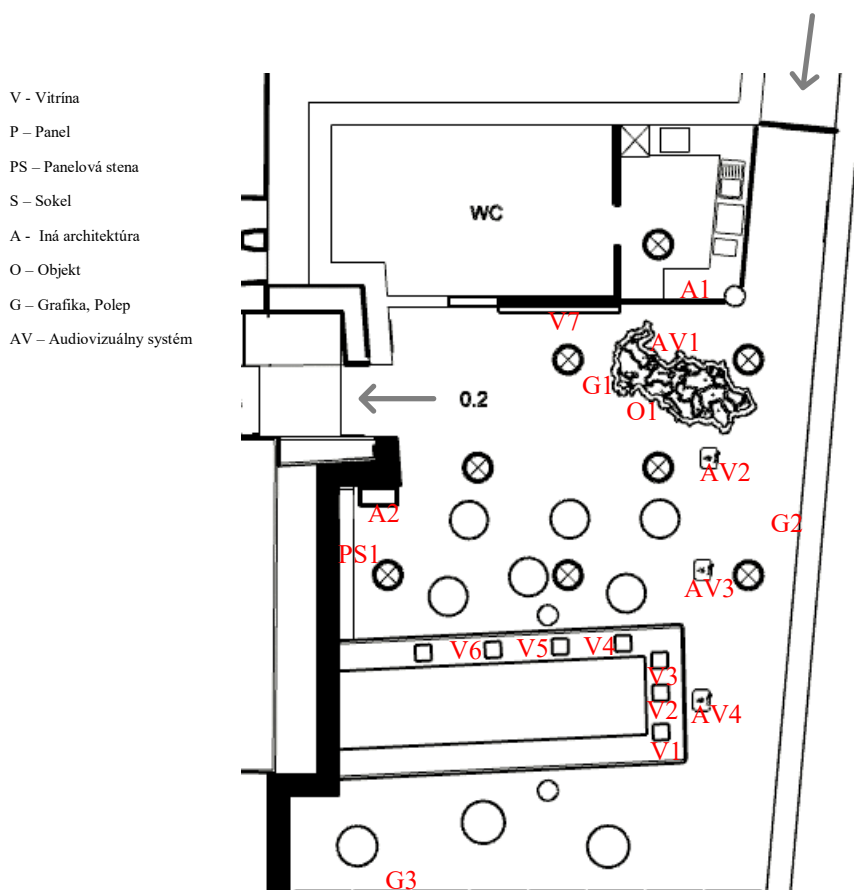
Dominantným prvkom miestnosti je mapa Moravskoslezska s vyznačenými bodmi znázorňujúcimi lokalitu Opavy a 7 hradov Slezska, zavesená na strope. Informuje nás o polohe hradov. V mieste hradov z vrchu svieti farebný reflektor, vytvárajúci svetelný bod na podlahe. Priamo pod závesnou mapou sa na zemi nachádza grafický polep tej istej mapy spolu s popismi miest. Vyznačené sú všetky lokality hradov v moravsko-slezskom kraji, no osvetlených reflektorom je iba sedem vybraných hradov a mesto Opava.

Po pravej strane sa pri vchode na toalety nachádza profilový zasklený panel s prierezom archeologických vrstiev. Veľkoplošné sklá sú spojené k sebe a vnútri je vysypaná hlina a piesok rôzneho druhu. Na čelnej strane skla sú u každej vrstvy popisky, vysvetľujúce, čo ktorá vrstva znamená, a z ktorého je storočia. Panel zaberá celú dĺžku steny až po dvere na WC. Výška panelu je rovnaká ako výška vedľajších dverí.

Vedľa kamenného múru nájdeme panelovo riešenú stenu s magnetickým povrchom. Vyrezávaný panel s kamennou magnetickou stenou poskytuje možnosť stavania si kamenného múru. Vedľa panelu je umiestnený kôš s jednotlivými imitáciami kameňa, ktoré si vyskladáme na stene. Výška panelu je cez celú plochu steny.

Na vystupujúcom sokli z hradby, sú umiestnené sklenené vitríny v tvare kocky, ktoré zároveň zabraňujú pohybu na hradbu. Vovnútri každej kocky sa nachádza vystavený exponát. Sú vybrané exponáty súvisiace s hradbou. Popri každom exponáte nájdeme popis danej veci na tenkej kovovej doštičke prilepenej na sokli.

Celá presklená stena na terasu je riešená grafickým polepom historického centra Opavy. Konkrétne je použitá zväčšená kópia historického plánu mesta. Polep je vytlačený na čírej fólii.

Obr.57. Rozloženie prvkov v prístavbe

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

PS Magnetická panelová stena

V1, V2, V3, V4, V5, V6 Kvádrová vitrína vsadená v konštrukcii

V7 Špeciálny vitrínový panel archeologických vrstiev

A2 Zasunovacia roleta

AV 1 Reflektor

AV 2, AV 3, AV 4 Projektory

O1 Mapa Moravskoslezska s lokalitami hradov

G1 Grafický polep mapy Moravskoslezska na podlahe

G2 Grafická ilustrácia na stene

G3 Grafický polep historického centra Opavy na okne

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

V1 - V6 Vitríny: Presklené vitríny v tvare kocky vsadené v železnej konštrukcii, pripevnené na betónovom sokli. Vitrína je vyrobená lepením skla s prednou otváracou stenou. Na výrobu je použité bezpečnostné sklo Connex – 8 mm. Dno vitríny je využité ako inštaláčna plocha a je integrované s konštrukčným rámom. Vitrína je uzamykateľná, odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použité materiály:

Sklo – CX8 lepené

Dno - sklo

Rám – železná konštrukcia, farba – čierna

Osvetlenie: bodové LED svetlo

Rozmery: základný modul 300 x 300 mm

Počet: 6 ks

V1 – Celosklenená panelová vitrína: Špeciálna presklená vitrína z veľkej sklenenej konštrukcie. Nakoľko sa jedná o veľkoplošné sklá, je vitrína konštruovaná ako sklenený plášť. Jednotlivé plochy skla sú k sebe spojené pomocou dolného a horného rámu. Je použité kalené bezpečnostné sklo.

Použité materiály:

Sklo – ESG 10/12 mm

Dno – MDF doska

Rozmery: základný modul 2395 x 1900 x 115 mm (dĺžka x výška x šírka)

Počet: 1ks

A2 – Zasunovacia roleta: Nad recepčným pultom bude zo stropu namontovaná zasunovacia roleta s uzamykacím systémom.

Rozmery: 1ks – 2200 mm dĺžka

2ks – 3200 mm dĺžka

A3 – Odkladací kôš: Podlhovastý odkladací kôš kvádrového tvaru vyrobený na mieru z dosiek.

Použité materiály: MDF doska, farba – béžová matná

Rozmery: 700 x 500 mm

Počet: 1ks

PS1 – Špeciálna magnetická panelová stena: Vstavaná panelová stena priamo na mieru. Stena bude vyrobená z dosiek, ktoré budú zatmelené a následne natreté farbou. V čelnom panely steny je vytvorený výrez. Zadná plocha výrezu bude osadená doskou so špeciálnym povrchom. Na ploche dosky bude nalepená samolepiaca magnetická fólia. Je však potrebné na ňu aplikovať ďalšiu fóliu s grafikou.

Použité materiály:

Panel - MDF doska

Farba – béžová matná

Magnetická fólia samolepiaca 2 mm

3M fólia s grafickou potlačou

Rozmery: stena 2900 x 2800 x 250 mm (dĺžka x výška x šírka)

Počet: 1 ks

Magnetické „kamene“: Vyrobené budú magnetické plechy, na ktoré sa osadí 3D imitácia kameňa vyrobená z PVC materiálu.

AV 1 – 7ks LED reflektorov s priemerom 8 mm, RGB miešanie farieb, farba - strieborná

AV 2, AV 3, AV 4 – 3ks projektory s rozlíšením 16:9

O1 – Mapa moravskoslezska: Mapa je laserovo vyrezávaná z plechu podľa grafickej šablóny. Vyrezaná je iba vo forme okrajov s kruhovými bodmi. Jednotlivé body predstavujú lokality hradov a budú farebne odlišené. Zvolené farby budú v žltých až červených odtieňoch. Celá mapa je pomocou držiakov upevnená v drážkach na strope.

Použité materiály: Oceľový plech hrúbky 20mm

Rozmery: mapa 2600 x 2800 x 20 mm (dĺžka x šírka x hrúbka)

Počet: 1 ks

PÍSMO A TEXT:

V1 - V6: Texty budú umiestnené na kovovej doštičke prilepenej k soklu. Na nej budú následne nalepené na priesvitnej fólii.

V7: Texty na čírej fólii nalepenej na čelnej ploche skla. Farba písma – biela.

EXPONÁTY PRÍSTAVBA

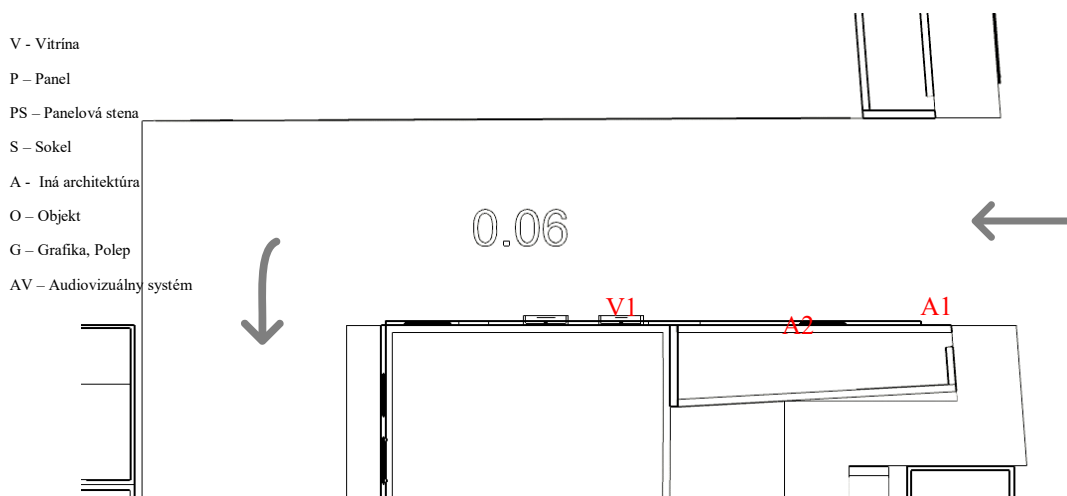
Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V1 Viacero druhov ostruh	M 57, ostruha, obloukovitá, s dlhým hráněným trnem, zakonč. hvězdčovitým kolečkem, 14./15. stol.		d. 15cm
V2 Viacero druhov delových gúl	Železné delové gule pre menšie poľné delá, hmotnosť cca 2000 g, 16.-17. stor		Průměr 5 cm
V3 Väčší počet železných hrotov	Železný hrot šípu do kuše s tulejí, kosočtverečného průřezu. Okraj tuleje chybí, 15. stol., 7 ks.		d. 51 – 82 mm š. 13,5 mm
V4 Väčší počet podkov	M 433, M 447, podkova, se 6 obdél. otvory, železo, 15. stol.		d. 13 cm, š. 12 cm
V5 Viacero druhov ježkov	M 728, železný ježek se 4 hroty, používaný proti jízďe. 15. stol.		v. 5,4 cm,
V6 Součásti kuše	ořech, část obložení, napínací hák (Cvilín, Leuchenštejn, Vartnov, Luginsland) 14.-15. stol.		
V7	Špeciálna vitrína s prierezom archeologických vrstiev. Rozloženie a poradie vrstiev sa bude riadiť podľa výkopu, ktorý môžeme vidieť na fotografii.		

Tabuľka č. 1. Exponáty v prístavbe

8.5 Suterén

8.5.1 Miestnosť č. 0.06

Rampa z prístavby, ktorá slúži ako vchod do suterénu barokového domu, je riešená časovou osou po ľavej strane steny. Časová os, týkajúca sa Opavy, okolitých hradov i zámkov, je stupňovito vedená cez dve steny. Na stene je pripevnený zvyšujúci sa rám, na ktorom sú umiestnené tabuľky s informáciami a fotografiami. Sklené tabuľky zo skla sú zasadené v ráme a navrchu ukotvené k stene. Okrem toho sa na ráme nachádzajú zabudované zasklené rámy, v ktorých sú umiestnené menšie exponáty týkajúce sa daného obdobia. Pod rámom sa pod každým segmentom nachádza rok udalosti alebo obdobia. Číslo, znázorňujúce rok, je vyrobené z rovnakého materiálu ako linka. Časová os je zároveň rozdelená na dva segmenty. Zvrchu nad rámom budú prezentované slezské dejiny a zospodu budú významné historické míľniky českých dejín.

Obr. 58. Rozloženie miestnosti č. 0.06

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

A1 rám časovej osi

A2 sklenené tabuľky

V1 sklenené vitrínové rámičky

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

A1 - rám časovej osi: 2 ks atypického hliníkového rámu hrúbky 4 cm. Upevnenie rámu na prvej ploche steny začína vo výške 140 cm od podlahy a zvyšuje sa do úrovne 160 cm. Na druhej časti steny nadväzuje od výšky 160 cm.

Použité materiály: hliníkový rám 1ks dĺžka 3800 mm a 2 ks 5390 mm

Farba: čierny náter (povrchová úprava)

A2 - sklenené tabuľky: sklenené tabule rozmeru 20 x 15 cm s nerezovými kotviacimi úchytmi do steny. Nerezové úchyty s odsadením 15 mm od steny.

V1 - sklenené vitrínové rámičky: Vitrína z úzkeho hliníkového profilu s predným jednokrídlovým otváraním.

Použité materiály:

Sklo - štandardné bezpečnostné sklo

Dno - kov

Rám - hliníkový profil, farba – čierna (povrchová úprava lakovanie)

PÍSMO A TEXT:

A1 - rám časovej osi: Každé obdobie zmienené na časovej ose bude označené 3D písmom pod rámom.

3D hliníkové písmo čiernej farby

Rozmery – 16 mm x 100 mm x 17 mm (šírka x výška x hĺbka)

A2 - sklenené tabuľky: Vytlačená grafika s textom na sklenený podklad. Výhoda je jednoduchá výmena grafiky.

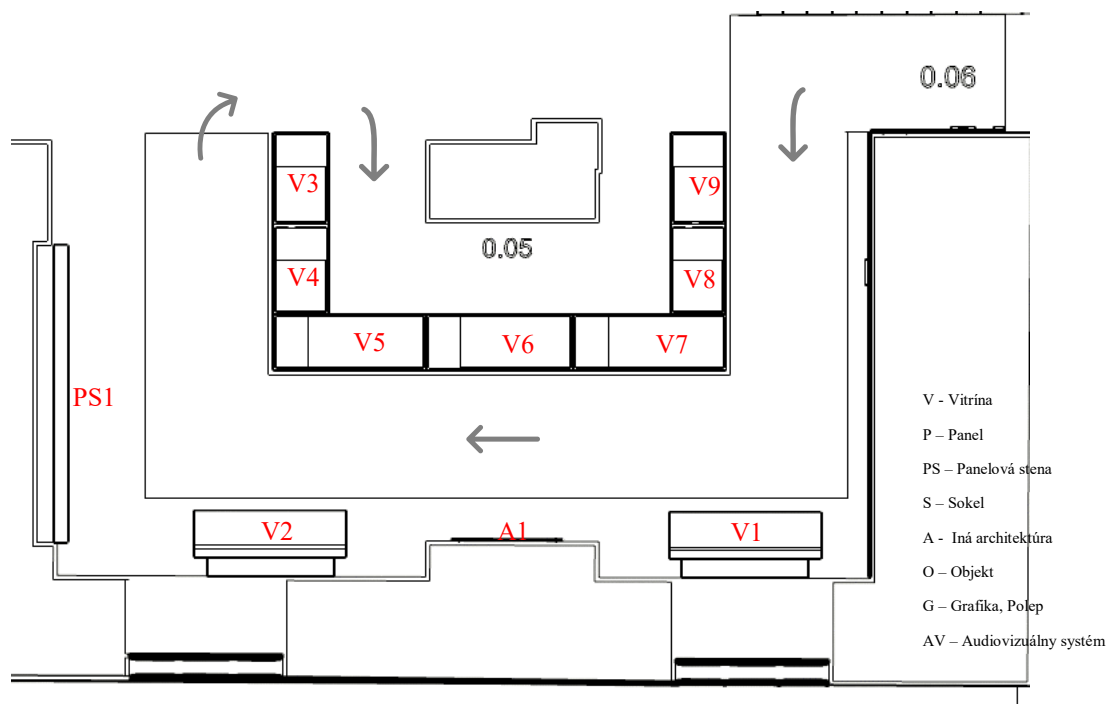
V1 – sklenené vitrínové rámiky: Popis exponátu na priesvitnej fólii nalepenej priamo na čelnom skle. Farba písma – šedá.

8.5.2 Miestnosť č. 0.05

Priestor rampy

Daný úsek nám prezentuje tematiku predhradia a života u hradieb. Ľavá časť steny po boku rampy, je riešená dvoma vitrínami, ktoré sú ukotvené na stene. Vitríny sú umiestnené priamo pod oknami vo výklenkoch. Ide o pultový typ vitríny so šikmou kopulou. Vovnútri nájdeme vystavené menšie exponáty. Exponáty sú očíslované a popis k nim sa nachádza na sklenenej tabuli umiestnenej na stene medzi dvoma vitrínami. Sklenená tabuľa ukotvená k stene, obsahuje úvodné informácie o živote u hradieb, doplnené informáciami o remeslách. Následne tu budú vysvetlené popisky k očíslovaným exponátom nachádzajúcim sa vo vedľajších vitrínach.

Do oblúkového otvoru klenby som navrhla vstavanú panelovú stenu s grafikou. Ilustrácia grafiky sa vzťahuje na tematiku života u hradieb.

Obr. 59. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.05

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

V1 Vitrína so šikmou kopulou

V2 Vitrína so šikmou kopulou

A1 Sklenená tabula s úvodným textom a popismi exponátov

PS 1 Vstavaná panelová stena s grafikou

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

V1, V2 - Vitrína so šikmou kopulou: Vitrína pultového typu s hliníkovým rámom ukotvená na stene. Vrchná časť vitríny zasklená s použitím bezpečnostného skla Conex – 8 mm. Vitrína je uzamykateľná, odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použité materiály:

Sklo - CX8

Dno - MDF doska

Rám - kov

Osvetlenie: LED lišta umiestnená pod rámom

Rozmery: 1700 mm x 600 mm x 150 mm (dĺžka x šírka x hĺbka)

Počet: 2 ks

A1 - Sklenená tabula: Sklenená tabula rozmeru 1200 mm x 800 mm s nerezovými kotviacimi úchytmi do steny. Nerezové úchyty s odsadením 2 cm od steny.

PS 1 - Vstavaná panelová stena: Atypická panelová stena s grafikou. Stena je vstavaná priamo do klenbového otvoru. Vyrobená je z kovovej konštrukcie, na ktorej sú jednotlivé modulové dosky. Nasleduje povrchová úprava po ktorej môžeme na dosku aplikovať grafiku. Panel bude 220 mm odsadený od steny z dôvodu nainštalovaného vykurovacieho telesa.

Použité materiály: MDF doska zrezaná do oblúku a pripevnená na nosnej konštrukcii

Rozmery: 2800 mm x 3400 mm x 150 mm (výška x šírka x hrúbka)

Osvetlenie: Bodové osvetlenie na hornom okraji panelu

Počet: 1 ks

PÍSMO A TEXT:

A1 – Sklenená tabula - Vytlačená grafika s textom na sklenený podklad. Výhoda je jednoduchá výmena grafiky.

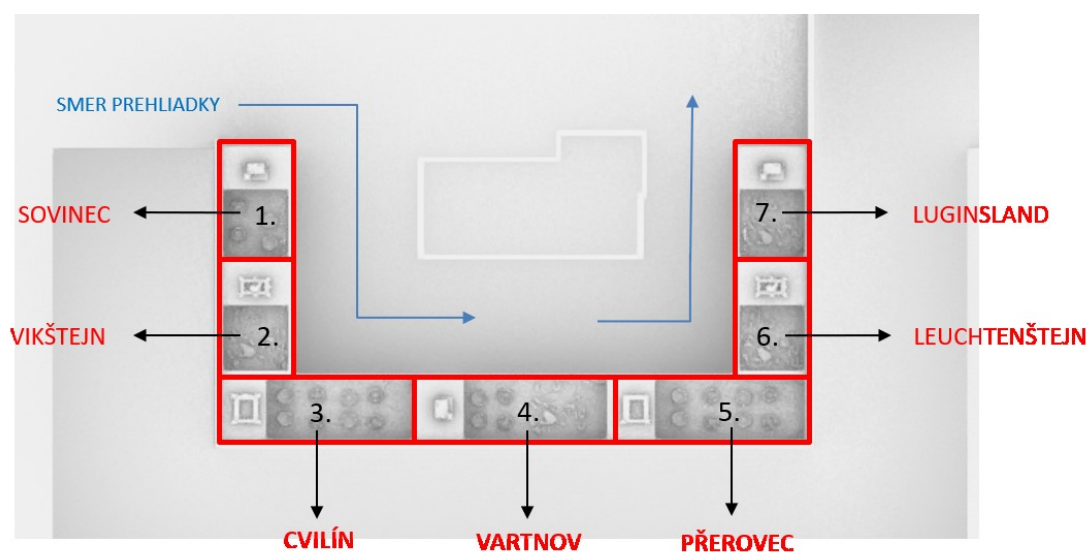
EXPONÁTY:

Presný výber predmetov sa rieši s oddelením konzervátorov kvôli rekonštrukcii nádob.

Otvorený priestor nad rampou

Miesto nad rampou je riešené 7 pultovými vitrínami, ktoré reprezentujú sedem hradov z okolia, z ktorých pochádzajú dané exponáty. Hliníkové pultové vitríny stoja na podperných nohách. Hĺbka vitríny je 30 cm. Na vrchu každej vitríny sa nachádza maketa daného hradu, biely haptický model hradu a na skle popisky k exponátom. Vybrané 3 vitríny, konkrétne vitríny s exponátmi z Cvilína, Vartnova a Přerovce, budú obsahovať zásuvky doplnené o fotografie nálezových okolností z výskumov alebo iné zaujímavosti.

Na stene stĺpu uprostred pultových vitrín nájdeme text, uvádzajúci nám tému hradov a ich súvislosti. Kvôli zaobleniu klenby je zvolený text na čirej fólii umiestnenej na ploche steny.

Obr. 60. Rozloženie hradov a ich exponátov vo vitrínach

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

V3 – V9 Stolové vitríny

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

V3, V4, V8, V9 Stolové vitríny: Stolová vitrína pozostáva z kovového boxu so skleneným vekom, ktoré sa otvára vyklopením nahor. Umiestnenie otváracieho mechanizmu na vrchu umožňuje usporiadanie vitrín hneď vedľa seba. Vitrína má uzamykateľné veko zo skla a je odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použité materiály: kovový box na podperných nohách z bočných strán a zadnej strany

Sklo: CX8 (Connex 8 mm)

Rozmery: 1100 mm x 600 mm x 1000 mm (dĺžka x šírka x výška)

Osvetlenie: LED lišta umiestnená pod rámom

Počet: 4 ks

V5, V6, V7 Stolové vitríny: Vitrína rovnakého typu ako vyššie uvedené stolové vitríny. Je však doplnená o zásuvku. Zásuvky budú opatrené vnútornou LED lištou a senzorom, ktorý umožňuje zapnutie osvetlenia len vtedy, keď je zásuvka otvorená.

Rozmery: 1860 mm x 600 mm x 1000 mm (dĺžka x šírka x výška)

Počet: 3 ks

Navrchu každej vitríny sa nachádza maketa daného hradu, biely haptický model hradu. Haptické modely hradov budú vyrobené podľa literatúry Hradý českého Slezska (Wihoda, M., Kouřil, P., Prix, D.), v ktorej nájdeme jednotlivé kresbové rekonštrukcie hradov.

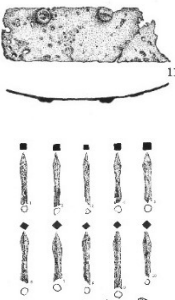
PÍSMO A TEXT:

V3 – V9 Pultová vitrína – Jednotlivé exponáty budú očíslované a popisy k nim nájdeme na priesvitnej fólii nalepenej priamo na čelnom skle. Farba písma – šedá.

EXPONÁTY MIESTNOSTĚ č. 0.05:

Umístění	Popis exponátu	Fotografie	Rozměr
V1 hrad Sovinec	M 770, M 771, Zlatnické tyglíčky, keramika, 14. - 15. stol.	Chýba fotografia.	v. 4 a 6,5 cm.
	M 813, Železná ostruha v podobě lomeného oblouku, raménka prohnutá, zakončená očky.	Chýba fotografia.	
	M 814, Železná postranice uzdy bohatě profilovaná a obloukovitě zprohýbaná, se třemi otvory pro nůty, spodní strana plochá, středověk.	Chýba fotografia.	d. 30 cm
	M 817, M 818, M 819, M 820 Železná hvězdice na obranu proti jízdě, vyrobená ze dvou příčně přes sebe položených dvojhrutých tyčinek, skovaných uprostřed dohromady a ohnutých, 14.-15. stol.	Chýba fotografia.	d. cca 5 cm
	M 834, Železný třmen z tyčinky kruhového přič. průřezu, 14.-15. stol.		v. 12,5 cm, š. 14,8 cm

Tabulka č. 2. Exponáty vo vitríne V1

Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V2 hrad Vikštejn	M 171, železná uzda ze dvou oblých prohnutých článků, zakončených ve středu uzavřenými očky a na vnějších koncích kulovitými hlavicemi s otvorem, 16. - 17. století		d. 29,5 cm.
	M 726, železný hmoždír válcovitý, s rozevřeným okrajem.		v. 11,1 cm, priemer 12,5 cm
	M 7128, hrot kopí s ozdobným tuzováním, středověk.		220x25 mm
	Dalšie nedefinované exponáty		

Tabuľka č. 3. Exponáty vo vitríne V2

Umístění	Popis exponátu	Fotografie	Rozměr
V3 hrad Cvilín	M 634, hliněný svícen nebo pohárek s válcovitou dutou. Datace: 14. stol.		v. 7,2 cm, průměr kalichu 4,4 cm, p. nožky 2,7 cm, p. základny 3,5 cm
	M 638, pohárek (hračka), Miniaturní hliněný pohárek se svislým plochým a provrtaným ouškem, Žlutočervený, 14.-15. stol.		v. 5,1 cm, průměr okraje 4,9 x 4,5 cm, průměr dna 3,1 cm
	M 639, nádobka (hračka), Miniaturní hliněná nádobka baňatá, s prohnutým okrajem, 14.-15. stol.		v. 5,1 cm, průměr okraje 4,3 x 4,6 cm, průměr břicha 5,5 cm, průměr dna 4,1 cm
	M 640, Miniaturní hliněná nádobka (hračka), dno ořezáno nožem do plošek, žlutá		v. 3,3 cm, průměr okraje 2,9 cm
	M 641, Miniaturní hliněný pohárek (hračka) v ruce hrubě modelovaný, konický, s provrtaným svislým ouškem při okraji. povrch drsný a nerovný, červenohnědý. Část stěny chybí, 14.-15. stol.		v. 4,5 cm, průměr okraje 4,5 cm
	M 642, Hliněná hračka v podobě ptáčka na duté nožce. Žlutá jemná hlína, 14.-15. stol.		d. 6,9 cm, v. 4,3 cm,

Tabulka č. 4. Exponáty vo vitríne V3

Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V5 hrad Přerovec	M 672, Železný klíč k visacímu zámku, s očkem k zavěšení a dvěma žebry, 2. pol. 13. stol.- poč. 14. stol.		d. 10,8 cm.
	M 702, hrací žeton, Okraj lemován polokroužky, Sředověk		v. 1,1 cm
	M 758, Železný hrot kopí kosočtverc. příč. průřezu, s okrouhlou mírně kuželovitou tulejkou zdobenou na krčku čtyřmi trojitými výstupky		d. - 44,7cm
	M 701, hlavice palcátu tvořená středovým oboustranně otevřeným prstencem s pásem 5ti jehlanovitých čtyřbokých ostnů		v. 5,3 cm průměr 5,9 cm

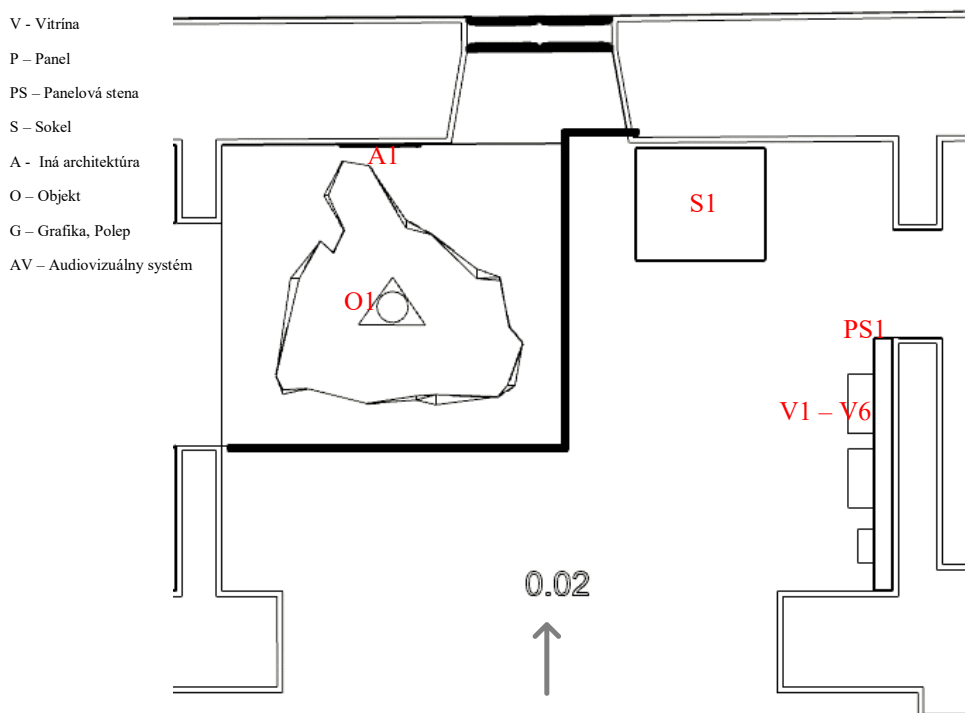
Tabulka č. 5. Exponáty vo vitríne V5

8.5.3 Miestnosť č. 0.02

Ide o miestnosť s fragmentom kamenného piliera hneď oproti rampe. Keďže Müllerov dom slúžil v minulosti ako hradná kuchyňa a v priestoroch miestnosti č. 0.02 boli nájdené kamenné výlevky z pôvodnej hradnej kuchyne, vkomponovala som do toho expozíciu. Celá miestnosť je riešená ako náznak stredovekej kuchyne. Na kamennom pilieri nájdeme zhotovenú drôtenú rekonštrukciu trojnožky. Toto miesto bolo využívané pravdepodobne ako otvorené ohnisko. Na zadnej stene za fragmentom kamenného piliera je umiestnený sklenený panel s kresbovou rekonštrukciou daného miesta.

Na stene, oproti vstupu do miestnosti, hneď po pravej strane zábradlia, je vystavená výlevka, ktorá bola pôvodne nájdená v mieste kamenného piliera. Výlevka je voľne vystavená na sokli. Popis k vystavenému exponátu sa nachádza priamo na sokli.

Na stene po pravej strane miestnosti so vstupom do technického zázemia som navrhla vstavanú panelovú stenu so zapustenými vitrínami. Ide o atypický prvok, keďže panel je umiestnený priamo v klenbe. Práve tu si návštevníci môžu prezrieť originály nádob, ktoré sa používali v stredovekých a ranne novovekých kuchyniach.

Obr. 61. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.02

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

PS 1 Atypická panelová stena

V1-V6 Vsadené celosklenené vitríny

O Drôtená rekonštrukcia trojnožky

S Sokel

A1 Sklenená tabuľa

A2 Sklenené tabuľky

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

PS 1 - Atypická panelová stena: Vstavaná panelová stena priamo na mieru. Stena bude vyrobená z dosiek, ktoré budú zatmelené a následne natreté farbou. Vyrobí sa A-typ panel, ktorý bude z jednej strany zrezaný mierne do oblúka. V panelovej stene je zapustených 6 ks vitrín. Z toho dôvodu sa vyrobia výrezy v panely, do ktorých sa následne vložia sklenené vitríny.

Použitá materiály: MDF doska zrezaná do oblúku a pripevnená na nosnej konštrukcii
Farba – grafitový odtieň s aplikáciou grafickej ilustrácie

Rozmery: 1900 mm x 2250 mm x 200 mm (výška x šírka x hrúbka)

Výrez: 6 obdĺžnikových výrezov s čelnej ploche panelu, výrez do hĺbky 10 cm

V1 -V6 Vsadené celosklenené vitríny: Presklené vitríny v tvare kvádra zapustené v doske panelu. Vitrína je vyrobená lepením skla. Na výrobu je použité bezpečnostné sklo Conex – 8mm. Dno vitríny je využité ako inštaláčna plocha a je rovnako zo skla. Vitrína je odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použitá materiály:

Sklo – CX8 lepené, dno vitríny - sklo

Osvetlenie: bodové LED svetlo

Rozmery: základný modul 300 x 200 mm

Počet: 6ks

O1 - Replika trojnožky: Podľa kresbovej predlohy vyrobená drôtená trojnožka. Bude umiestnená na kamennom fragmente ako voľný objekt. Veľkosť cca 70 cm.

S1 - Sokel: Sokel slúžiaci ako podstavec pre voľne vystavený exponát.

Použité materiály: Sokel z MDF dosky, povrchová úprava – farba v grafitovom odtieni

Rozmery: 1000 mm x 1000 mm x 400 mm (dĺžka x šírka x výška)

A1 - Sklenená tabula: Sklenená tabula rozmeru 1000 mm x 600 mm s nerezovými kotviacimi úchytnými do steny. Nerezové úchyty s odsadením 2 cm od steny.

A2 - Sklenené tabuľky: Tabuľky rôznych rozmerov ukotvené na panelovej stene. Veľkosť sa upraví podľa rozsahu textu, ktorý naň pôjde.

PÍSMO A TEXT:

A1 - Sklenená tabula: Vytlačená grafika s textom na sklenený podklad. Prilepená vo forme fólie na skle. Výhoda je jednoduchá výmena grafiky. Farba písma – čierna.

A2 - Sklenené tabuľky: Priesvitná fólia s vytlačeným textom prilepená na skle. Farba písma – čierna.

S1 - Sokel: Text vytlačený na plotri a nalepený na vrchnú časť sokla. Farba písma – biela.

EXPONÁTY MIESTNOSTĚ č. 0.02:

Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V1	M 954a, Hrnec s vytažným nahore zaobleným okrajem se žlábkem pro pokličku, 14. stol. Opava, bez určení přesné lokalizace nálezů.		v. 13,7 cm průměr okraje 10 cm,
V2	Džbán polévaný zelenou glazurou, Opava-dominiánský klášter, keramika, datace 1250-1300		v. 22,5 cm
V3	63/180, Soustružený džbán, javorové dřevo, 15. – poč. 16. stol., Opava-Horní náměstí.		v. 34 cm
V4	56/11 kulovitý hrnek na nožkách (jen tělo, nožky chybí), import, 13.-poč. 14. století, Opava-Popská ul.		v. 17 cm
V5	63/88 Dvouuchý polévaný cedník, hnědá glazura, Opava-Popská ul., 15. stol		
V6	67/51 Trojnožka s glazurou, keramika, Opava-Kolářská, 14./15. stol.		v. 10 cm
S1	Kamenná výlevka z interiéru původní hradní kuchyně. Původní uložení vedle zbytku kamenného pilíře.		

Tabuľka č. 6. Exponáty v miestnosti č. 0.02

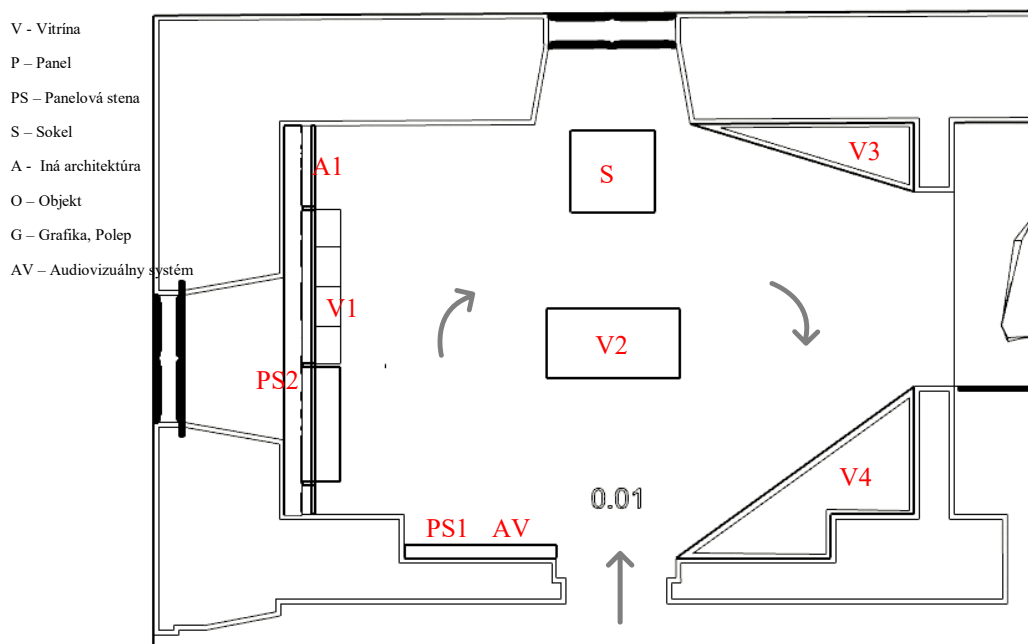
8.5.4 Miestnosť č. 0.01

Miestnosť interpretujúca reprezentatívnu sálu. Tento priestor som prispôsobila klenbám a riešila vstavanými výstavnými prvkami. Panelová stena v ľavej časti miestnosti znázorňuje stredovekú reprezentačnú miestnosť. Ilustrácia zobrazuje prvky, nábytok tak, ako by to bolo rozložené v minulosti. Exponáty sú vo väčšine vystavené v sklenených vitrínach na konštrukčne zhotovenom ráme pred panelom. Rozloženie jednotlivých vitrín sa riadi podľa ilustrácie na panely tzn. na panely nakreslená polička a pred ňou vystavené nádoby ako keby na nej stáli. Vybrané sú z veľkej časti hlinené kachle, ktoré boli v stredoveku určené najmä pre hrady.

Stena oproti oknu je rovnako riešená atypickými vstavanými prvkami. Na jednej časti steny sa nachádza panelová stena s dotykovou obrazovkou. Zameriava sa na šľachtické rody a erby, ktoré slúžia ako podkladová grafika na panely. Spomenutý je aj rod Přemyslovcov, ktorý založili Opavský hrad. Na dotykovej ploche si návštevníci môžu vyhľadať podrobnejšie informácie o významných rodoch alebo panovníkoch a ich erbov. Taktiež si je možné vyhľadať motívy pečatí, ako napr.: pečať Mikuláše Opavského alebo pečať Přemka.

Ústredným prvok je presklená stolová vitrína uprostred miestnosti, ktorá je rozdelená na dve časti. Vrchná aj spodná časť sú presklené. Navrchu je vytvorený podklad s grafikou znázorňujúci hrací plán. Na tom budú následne vystavené doklady hier, ako napr.: hracia šachová figúrka alebo kocky. V spodnej časti vitríny je vystavený architektonický prvok, ktorý pochádza z hodovnej sály Opavského hradu. Za stolíkom priamo, pod oknom, nájdeme voľne vystavený exponát na sokli - erbovú dosku.

V pravej strane miestnosti som umiestnila dve atypické pultové vitríny s podstavcom lemujúce plochu steny. Vystavené sú tu exponáty vzťahujúce k rytierskym atribútom.

Obr. 62. Rozloženie miestnosti č. 0.01

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

PS 1 Vstavaná panelová stena – ilustrácia významných rodov a erbov

AV Dotyková LCD obrazovka

PS 2 Vstavaná panelová stena – ilustrácia reprezentačnej sály

V1 Atypické vitríny

A1 Konštrukčný rám

V2 Presklená stolová vitrína

S Sokel na voľne vystavený exponát

V3 Atypická pultová vitrína

V4 Atypická pultová vitrína

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

PS 1 Vstavaná panelová stena: Vstavaná panelová stena priamo na mieru. Stena bude vyrobená z dosiek, ktoré budú zatmelené a následne natreté farbou. Farba – grafitový odtieň. Vyrobí sa A-typ panel, ktorý bude z jednej strany zrezaný mierne do oblúka.

Použité materiály: MDF doska zrezaná z pravej strany do mierneho oblúka

Výrez: V čelnej strane panelu bude pripravený výrez na vloženie dotykovej obrazovky. Výrez vo výške 1300 mm od zemi.

Rozmery: 1900 mm x 1700 mm x 150 mm (výška x dĺžka x hrúbka)

AV: LCD dotyková obrazovka upevnená vo vnútri panelu na priamom držiaku

PS 2 Vstavaná panelová stena: Atypická panelová stena s grafikou. Stena je vstavaná priamo do klenbového otvoru.

Použité materiály: MDF doska zrezaná do oblúka a pripevnená na nosnej konštrukcii. Na prednej ploche aplikovaná grafika s tematikou reprezentačného sálu.

Rozmery: 2650 mm x 150 mm (výška x hrúbka)

Počet: 1 ks

V1 Atypické vitríny: Celosklenené vitríny zapustené v kovovom ráme. Vitřina je vyrobená lepením skla. Na výrobu sa použije bezpečnostné kalené sklo v hrúbke 8 mm. Dno vitřiny je využité ako inštaláčna plocha a je rovnako zo skla. Vitřina je odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použité materiály:

Sklo – ESG 8 mm lepené, Dno - sklo

Osvetlenie: bodové LED svetlo

Rozmery: 12 ks 400 mm x 400 mm x 250 mm (dĺžka x šírka x hrúbka)

1ks 1200 mm x 300 mm x 300 mm (dĺžka x šírka x hrúbka)

1ks 1200 mm x 450 mm x 300 mm (dĺžka x šírka x hrúbka)

A1 Konštrukčný rám: Rám slúži ako podpera pre vitřiny a z bočných strán je zapustený v stene miestnosti.

Použité materiály: kov, povrchová úprava – čierna farba

V2 Presklená stolová vitrína: Celosklenená vitrína rozdelená na dve časti. Vitrína je postavená na tenkom podstavci. Vrchná časť je riešená ako presklený pult s dnom. Dno slúži ako inštalačná plocha na exponáty. Otváranie vitríny je na bočnej podlhovastej strane.

Použité materiály: Zlepené bezpečnostné kalené sklo ESG 8 mm

Dno: tenká MDF doska, farba – grafitový odtieň

Vrchná doska slúžiaca ako dno, a zároveň inštalačná plocha bude doplnená o grafiku

Osvetlenie: Spodná časť vitríny - LED pásik pripevnený zospodu vrchného pultu

Rozmery: 1500 mm x 700 mm x 950 mm (dĺžka x šírka x výška)

S Sokel: Sokel slúžiaci ako podstavec pre voľne vystavený exponát.

Použité materiály: Sokel z MDF dosky, povrchová úprava – farba v grafitovom odtieni

Rozmery: 800 mm x 800 mm x 500 mm (dĺžka x šírka x výška)

V3 -V4 Atypická pultová vitrína: Vstavaná pultová vitrína na podstavci vo výške 900 mm. Spodný box vitríny je vyrobený z MDF dosiek a opatrený povrchovou úpravou.

Vrchnú časť tvorí sklo v ráme.

Použité materiály: Podstavec z MDF dosky, povrchová úprava – farba v grafitovom odtieni

Sklo: CX8 (Connex 8 mm)

Osvetlenie: LED pásik vložený pod rám skla na zadnej dlhej strane vitríny

PÍSMO A TEXT: Na všetkých vitrínach v miestnosti sú popisy riešené formou čírej fólie s vytlačeným textom prilepeným na skle.

EXPONÁTY místnost' č. 0.01

Umístění	Popis exponátu	Fotografie	Rozměr
V1	M 544, hliněný kachel se čtvercovou deskou s reliéfem. Tmavošedý drsný povrch, 15. stol.		rozměry 21,5 x 21,5 cm
V1	M 574, hliněný kachel se čtvercovou deskou s reliéfem. Sestaven ze střepů, pravý horní roh chybí. 15. stol.		rozměry 22 x 22 cm.
V1	M 680, hliněný kachel s téměř čtvercovou deskou s reliéfem. Žlutočervený, 15. stol.		v. 19,5 cm, š. 19 cm.
V1	M 681, hliněný kachel se čtvercovou deskou s reliéfem. Povrch na obou stranách červenohnědý, střep červený se zrnky písku., zach., 15. stol.		19,7 x 20 cm
V1	M 683, hliněný kachel s nepravidelnou čtvercovou deskou s reliéfem. Cihlově červený materiál. 15. stol.		v. 19,5 cm, š. 19 cm

Tabulka č. 7. Exponáty vo vitríne V1

Umístění	Popis exponátu	Fotografie	Rozměr
V1	M 684, hliněný kachel se čtvercovou deskou s vysokým reliéfem. Cihlově červený drsný povrch. Jedna čtvrtina doplněna, zach. v. 8 cm, 15. stol.		21,5 x 22,5 cm
V1	M 685, hliněný kachel se čtvercovou deskou s reliéfní výplní v podobě stylizovaných květin a úponků. Cihlově červená barva, se dvěma skvrnami žluté polevy, 15. stol.		21 x 21 cm
V1	M 690, fragment čelní stěny komorového kachle obdélného formátu s částí poloválčové komory se zešíkmenou obvodovou lištou, 20. - 30. léta 16. století.		310 x 190 x 87 mm
V1	1963/92, Komorový kachel se čtvercovou čelní vyhřívací stěnou a kuželovitou komorou s plastickým reliéfem. Opava- Kolářská ul., 15./16. stol., rozměr		22x21,5x10 cm.

Tabulka č. 8. Exponáty vo vitríne V1 druhá časť

Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V1	M 988 Kachel se zbytky přepálené zelenohnědé glazury, Opava-město, 2. pol. 14. stol.		15 x 15 cm
V1	M 871, komorový kachel, Opava, 17. stol.		18 x 18 cm
V1	M 695, Komorový kachel, Opava-stará radnice, 2. pol. 15. stol.		22 x 22 cm.
V2	Spodná časť vitríny: Architektonický prvek, pozdne gotický, z ostění dveří nebo okna, pochází z hodovního sálu opavského hradu		
V2	Vrečná časť vitríny: Šachová figurka vysústružená z kosti, M 643, 14.-15. stol.		v. - 3,4 cm, priemer zákl. - 3,2 cm
S1	Erbovní deska Oldřicha Cetryse z Kynšperka a Barbory z Rottalu, 30. léta 16. století, původně osazená na budově opavského zámku. Pískovec, inv. č. U 623 B.		64,5 x 51 cm

Tabuľka č. 9. Exponáty vo vitríne V2

Umiestnenie	Popis exponátu	Fotografia	Rozmer
V3	Exponáty budú doplnené počas procesu		
V4	M 551, železný svícen kovaný Vše vykováno z jedného kusu železa, 15. stol.		v. 21 cm
V4	M 554, bronzová lahvička (flakonek), válcovitá, v se zátkou, 15. stol.		5,2 cm, průměr dna 2,1 cm
V4	M 436, Železný palcát s dutou rukojetí. 2. pol. 15. stol., hmotnost 0,981 kg..		d. 37 cm, průměr rukojeti při otvoru 2,8 x 3 cm, průměr hravice 9,5 - 9,8 cm
V4	Ďalšie exponáty budú doplnené počas priebehu prípravnej fázy.		

Tabuľka č. 10. Exponáty vo vitrínach V3 a V4

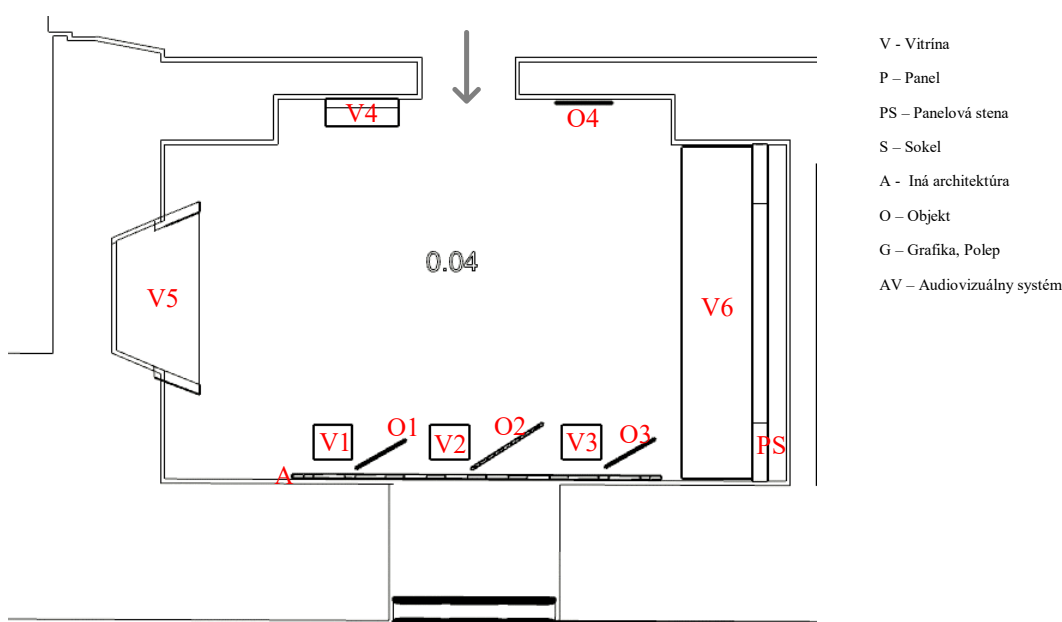
8.5.5 Miestnosť č. 0.04

Poslednú miestnosť expozície som zamerala na zbroje. Na stene hneď oproti vstupu je inštalovaná vstavaná kovová imitácia mreže hradnej brány. Pred ňou sú vystavené jednotlivé exponáty vo vitrínach na podstavcoch, vedľa ktorých sú kovové siluety vojakov, ktoré slúžia zároveň ako plocha na popisky k jednotlivým exponátom.

Vo výklenku, na pravej strane, je umiestnené brnenie. Výklenok som po stranách predĺžila panelom a z prednej časti zasklila. Vnútorne strany sú zo zrkadla, čím nám odrážajú zbroj a vytvárajú miernu ilúziu. Celá konštrukcia je navrhnutá z hliníka, v ktorom bude vsadené zrkadlo.

Stena naproti brneniu je riešená panelovou stenou s ilustráciou. Vstavaný panel nie je zasadený do klenby po celej ploche. Z dôvodu kamery, namontovanej na stene, je výška panelu zmenená. Pred panelom je umiestnená pultová vitrína na nohách. V nej si môžeme prezrieť vystavené tri kópie.

Na stene pri vchodových dverách sa nachádzajú dve siluety rytierov. Jedna silueta je umiestnená voľne na stene s popiskami a vyrobená je z rovnakého materiálu ako ostatné siluety v miestnosti. Druhá silueta je iba ilustrovaný obrys na panely, ktorý je zasklený. Kreslená silueta je doplnená o kúsky reálneho brnenia, ktoré sú nainštalované priamo na panely pred obrysom.

Obr. 63. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.04

PANELY, VITRÍNY, VÝTVARNÉ OBJEKTY, AUDIOVÍZIE, A INÉ VÝSTAVNÉ PRVKY:

V1 - V3 Vitrína na podstavci

V4 Presklená vitrína

V5 Špeciálna atypická vitrína

V6 Pultová vitrína na nohách

PS1 Panelová stena - ilustrácia rytierskej tematiky

O1- O4 Kovová siluety rytiera

A1 Kovová stena – imitácia hradnej brány

MATERIÁLOVÉ RIEŠENIE:

V1 – V3 Vitrína na podstavci: Kvadrová presklená vitrína umiestnená na podstavci. Podstavec je vyrobený podľa výšky vitríny z MDF dosiek. Dosky sú povrchovo upravené farbou imitujúcou kov. Štruktúra tak pripomína povrch plechu a korešponduje s ostatnými plechovými prvkami v miestnosti.

Použité materiály: Podstavec z MDF dosky, povrchová úprava – imitácia kovu

Sklo: CX8 (Connex 8 mm)

Rozmery: 450 mm x 450 mm (dĺžka x šírka)

Výška všetkých troch vitrín je 1700 mm a mení sa len výška podstavca.

V4 Presklená vitrína: Vitrína so zadnou panelovou stenou. Na pohľad vitrína pôsobí ako zasklený panel s exponátmi. Zadný panel vyrobený z MDF dosky na ktorej je aplikovaná grafická ilustrácia. V panelovej stene sú napevno aplikované nástenné držiaky na exponáty. Čelné sklo vitríny slúži ako jednokrídlové otváranie. Vitrína je uzamykateľná, odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu.

Použité materiály: Panelová stena z MDF dosky, povrchová úprava – čierna farba

Sklo: CX8 (Connex 8 mm)

Osvetlenie: Bodové osvetlenie na hornom okraji panelu

V5 Špeciálna atypická vitrína: Vitrína musí byť vyrobená priamo na mieru podľa rozmerov výklenku v stene. Bočné strany výklenku budú predĺžené panelmi vystupujúcimi do priestoru. Panelové steny sú následne z prednej strany zasklené. Na vnútornej časti steny z oboch strán je osadené zrkadlo. Zrkadlová stena je montovaná do lišty na vrchnej a spodnej časti steny. Predná presklená plocha je uzamykateľná. Svetlá sú nainštalované na vrchu panelu. Keďže sa jedná o veľkú plochu skla je použito bezpečnostné kalené sklo.

Použité materiály:

Sklo – ESG 8mm

Panel – 2 ks MDF doska s konštrukciou, farba panelovej steny – biela

2 ks veľkoplošné zrkadlá vyrobené na mieru, hrúbka 4 mm

V6 Stolová vitrína na nohách: Stolová vitrína pozostáva z kovového boxu so šikmým skleneným vekom, ktoré sa otvára vyklopením nahor. Umiestnenie otváracieho mechanizmu na vrchu umožňuje usporiadanie vitrín hneď vedľa seba. Vitrína má uzamykateľné veko zo skla a je odolná voči prachu, ale i mechanickému poškodeniu. Medzi vitrínou a zadným panelom je menší rozostup. Rezerva je daná kvôli výklopnému otváraniu skla.

Použité materiály: kovový box na podperných nohách , farba - čierna

Sklo: CX8 (Connex 8 mm)

Dno: Dno vitríny slúžiace ako inštalačná plocha je vyvýšené a skosené. Na ploche dna budú namontované držiaky na exponáty.

Rozmery: 3600 mm x 900 mm x 1200 mm (dĺžka x šírka x výška)

Osvetlenie: LED lišta umiestnená v ráme

PS1 Panelová stena: Atypická panelová stena s grafikou. Stena je vstavaná priamo do klenbového otvoru a vrchná časť je zrezaná takmer do polovice steny. Na panely sa nachádza ilustrácia rytierskej tematiky. Panel bude 220 mm odsadený od steny z dôvodu nainštalovaného vykurovacieho telesa.

Použité materiály: MDF doska zrezaná do oblúku a pripevnená na nosnej konštrukcii.

O1- O4 Kovová silueta: Laserovo vyrezávaná silueta rytiera podľa grafickej šablóny. Silueta stojí na tenkom podstavci. Jedna silueta bude pripevnená pomocou nástenného držiaku na stene vo výške 1m.

Použité materiály: Ocelový plech hrúbky 20 mm

Rozmery: Výška siluety 1400 mm

Počet: 4 ks

A1 Kovová stena: Imitácia hradnej brány vytvorená z kovu a vstavaná priamo do klenbového otvoru

Použité materiály: Ocelový plech hrúbky 20mm

Rozmery: 4000 mm x 2600 mm (dĺžka x výška)

PÍSMO A TEXT: Na všetkých vitrínach v miestnosti sú popisy riešené formou čirej fólie s vytlačeným textom prilepeným na skle.

O1 – O4 Siluety rytierov slúžia ako panel s textom a popiskami. Keďže je plocha siluety v tmavej farbe bude vytlačené písmo na plotri v bielej farbe a nalepené na siluetu. Tri siluety, ktoré stoja popri vitríne budú obsahovať vysvetlivky k exponátom a na poslednej siluete umiestnenej na stene bude úvodný text k tematike miestnosti.

EXPONÁTY místnost' č. 0.04

Umístění	Popis exponátu	Fotografie	Rozměr
V1	Kopí, okolo r. 1550-1600, nálezisko Opava, hmotnost' 586 g. Inv. č. 1955/10.		d. 47 cm
V2	Šišák, tzv. pappenheimka, okolo r. 1620-1680, původ středná Európa, inv. č. A 94, hmotnost' 1758g. Pochádza zrejme z pôvodnej mestskej zbrojnice v Opave.		
V3	Meč, okolo r. 1300-1400, nálezisko Stěbořice, inv. Č. M 208, hmotnost' 1449 g.		d. 110 cm
V4	<p>1. M 816, Železná špička boty brnění obloukovitá (loďkovitá), 16. stol.</p> <p>2. Úlomky pásového brnění s nitmi plátovaných zlatým plechom</p>		d. 10,2 cm, š .5,5 cm, v. 5,5 cm
V4	<p>3. M 595, kování rytířského opasku, kovová kruhová nášivka zdobená hvězdíkovitým, popř. slunečním dekorem, přelom 14. a 15. stol., průměr, 5,7 cm.</p> <p>4. M 652, kování rytířského opasku, bronzový ozdobný kotouč z plechu, Na spodní straně 2 nýtky a otvor po třetím. 14.-15. stol.</p>		průměr - 4,7 cm

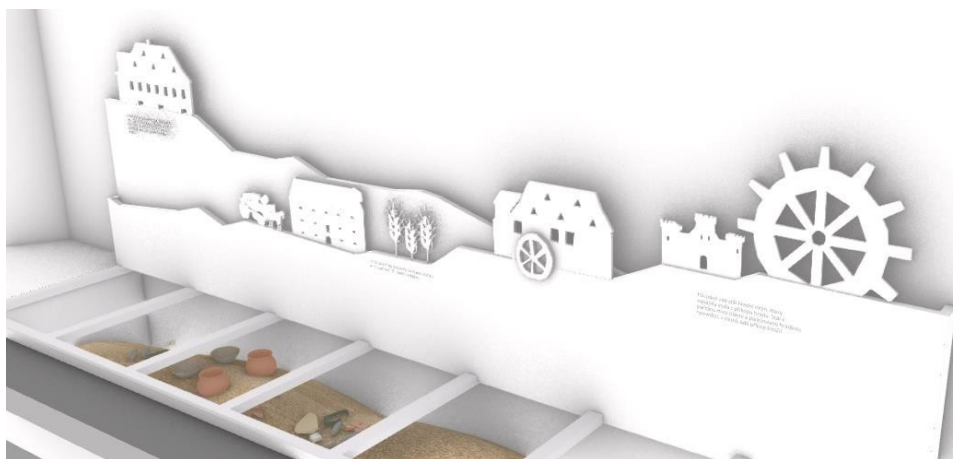
V5	<p>Zbroj, okolo r. 1540-1570, pôvod Nemecko. Inv. č. A 308/1-13. Pôvodne bola zbroj súčasťou opavskej mestskej zbrojnice. Hmotnosť prilby 2433g, hmotnosť nákrčníku 485 g, hmotnosť prednej časti krytu trupu 1704g. Celková výška zbroje je do 2 m.</p>		
V6	<p>Halapartna, okolo r. 1500-1540, stredná Európa, inv.č. A 160. Celková dĺžka je 2253 mm a hmotnosť 3500g.</p>	 <p>Celková dĺžka - 2253 mm Dĺžka hrotu - 1110 mm Hmotnosť - 3500 g</p>	d. 2253 mm
V6	<p>Halapartna, okolo r. 1500-1540, stredná Európa, inv.č. A 151, hmotnosť 3500 g</p>	 <p>Celková dĺžka - 2346 mm Dĺžka hrotu - 896 mm Hmotnosť - 3500 g</p>	dĺžka 234,6 cm
V6	<p>Gléva, okolo r. 1560-1600, stredná Európa, inv.č. A 139, hmotnosť 4000g.</p>	 <p>Celková dĺžka - 1876 mm Dĺžka hrotu - 497 mm Hmotnosť - 4000 g</p>	dĺžka 187,6 cm

Tabuľka č. 11. Exponáty vo vitrínach V5 a V6

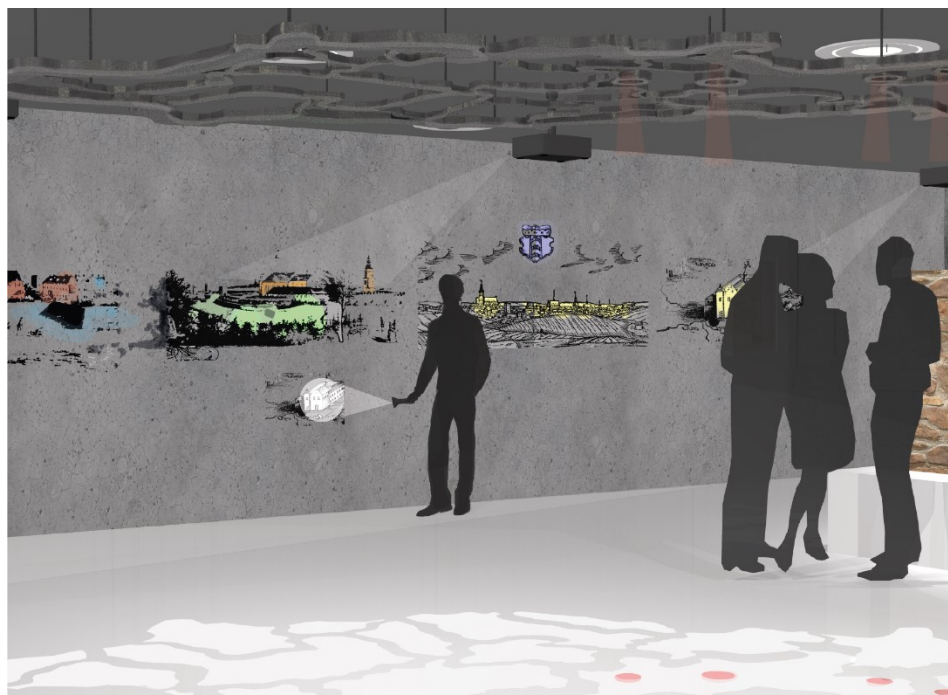
9 VIZUALIZÁCIE A VÝKRESOVÁ ČASŤ

Kompletná technická dokumentácia je uvedená v prílohe bakalárskej práce a v samostatne priloženej väzbe formátu A3.

9.1 Vizualizácie

Obr. 64. Vizualizácia, spojovací koridor

Obr. 65. Vizualizácia, prístavba

Obr. 66. Vizualizácia, časová os

Obr. 67. Vizualizácia, miestnosť č. 0.01

Obr. 68. Vizualizácia, hradobný múr

ZÁVER

Výsledkom bakalárskej práce je návrh stálej archeologickej expozície, ktorý bude mať realizačnú podobu. Zámer sa kladie na spracovanie jednotlivých častí expozície, ktoré budú prezentované verejnosti. Môj návrh obsahuje celkový koncept expozície a jeho technické spracovanie. Príprava projektu je stále v procese a bude sa vyvíjať až do finálnej realizačnej podoby.

Práca na tomto projekte mi dala možnosť vyskúšať si, aké je to pracovať na reálnom návrhu priamo so zadávateľom. Verím, že celý projekt spolu dotiahneme počas nasledujúcich mesiacov do konca a prispejeme ním ku kultúrnemu rozvoju mesta Opavy.

ZOZNAM POUŽITÉJ LITERATURY

BUKAČOVÁ, Jana, Anna KOMÁRKOVÁ a František ŠEBEK, ed. Muzejní výstavnictví. Muzejní výstavnictví: Učení texty nástavbového kurzu. Praha: Asociace muzeí a galerií České republiky, 2014, 309 s. ISBN 978-80-86611-62-4.

DOLÁK, Jan, ed. *Muzeologie na začátku 3. tisíciletí*. Technické muzeum v Brně. Brno: Technické muzeum, 2009, 230s. ISBN 978-80-86413-61-7.

DOLÁK, Jan. *Prezentace archeologie*. Brno, 2012. Disertační práce. Masarykova univerzita Filozofická fakulta Ústav archeologie a muzeologie. Vedoucí práce Prof. PhDr. Vladimír Podborský, DrSc.

HALÁTEK, Dalibor, ed. *Proměny: Opava v obrazech a fotografiích*. Opava. Opava: Profi-tisk group, s.r.o., Olomouc, 2014.296s. ISBN 978-80-87632-15-4.

KOUŘILOVÁ, Dana, Petra KANIOVA, Hana PAVELKOVÁ, Romana ROSOVÁ a František KOLÁŘ. *Stavebně historický průzkum: tzv. Mülleruvdum v Opavě Komenského 8*. Opava, 2013.

MIKETOVÁ, Hana a Karel MULLER, ed. *Opavský zámek*. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, a Zemský archiv v Opavě. Opava: Printo, spol. s.r.o., Ostrava-Poruba, 2012 .s.109. ISBN 978-80-87632-01-7.

INTERNETOVÉ ZDROJE

BEDNÁRIKOVÁ, Silvia. Jak se staví výstava. *Emuseum.cz* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: http://emuseum.cz/admin/files/Bednarikova_jak_se_stavi_vystava.pdf

Čo je archeológia?. *Archeológia zemplína* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://arheologia-zemplin.webnode.sk/co-je-arheologia/>

DOLÁK, Jan. *Muzeum a prezentace* [online]. 1. Bratislava 2015: Muzeológia a kultúrne dedičstvo, o.z., 2015 [cit. 2019-05-05]. ISBN 978-80-971715-8-2. Dostupné z: http://www.muzeologia.sk/index_htm_files/Dolak_J_muzeum%20a%20prezentace.pdf

JAMRICHOVÁ, Lívia. *Múzeá bez bariér. Sprístupňovanie výstav a expozícií pre návštevníkov so špeciálnymi potrebami* [online]. 2016, 20 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: http://www.muzeologia.sk/index_htm_files/MKD_2_2016_Jamrichova.pdf

KOUŘIL, Pavel, Dalibor, PRIX a Martin WIHODA. Hrady českého slezka. *Ulozto.cz* [online]. Brno: Deboras.r.o, 2000 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Múzeum: Wikipedia [online]. [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://sk.wikipedia.org/wiki/M%C3%BAzeum>

Müllerův dům je vzpomínkou na zámek [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: https://opavsky.denik.cz/zpravy_region/domy-s-historii-mulleruv-dum20110105.html

Müllerůvdům. In: *Wikipedia* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Müllerův_dům

Opava (zámek). In: *Wikipedia* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Opava_\(zámek\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Opava_(zámek))

O škole: Učivá-Dejepis-Navštívili sme múzeum. *O škole* [online]. 2011 [cit. 2019-05-07]. Dostupné z: [http://www.oskole.sk/?skola=zakladna škola & id_cat = 8 & clanok = 16417 & rocnik =5](http://www.oskole.sk/?skola=zakladna%20skola%20&id_cat=8%20&clanok=16417%20&rocnik=5)

Rekonstrukce Mullerovho domu odkrývá minulost. *Polar: moravskoslezská regionálnatelevízia* [online]. [cit. 2019-05-05].

Dostupné z: <https://polar.cz/zpravy/opavsko/opava/11000003841/rekonstrukce-mullerova-domu-odkryva-minulost>

ŠOBÁNOVÁ, Petra. *Muzejní expozicej ako edukační médium* [online]. 1. OLOMOUC: Coverphoto © ChavaRosenzweig, 2013 © Univerzita Palackého v Olomouci, 2014, 2014 [cit. 2019-05-05]. ISBN 978-80-244-4302-7. Dostupné z: [file:///C:/Users/user/Downloads/kniha%20sobanova%20muzejni%20expozice%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/kniha%20sobanova%20muzejni%20expozice%20(2).pdf)

ŠPÁNIKOVÁ, Lubic. *Outdoorová výstava k 110. výročí stavby radnice v Napajedlích. Grafika, realizace a produkční zajištění výstavy, včetně souvisejících nároků k organizaci vernisáže*. [online]. 2014 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/28497/%C5%A1p%C3%A1nikov%C3%A1_2013_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalárska práca. UTB Zlín. Vedoucí práce Ing. arch. Michael Klang. CSc.

Významné události: Statutární město Opava [online]. 2007 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://is.muni.cz> › Úvodní stránka › O městě

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

SZM	Slezské zemské múzeum
1. PP	Prvé podzemné podlažie
1.NP	Prvé nadzemné podlažie
UV	Ultrafialové svetlo
ČSN EN	Česká technická norma
parc.	Parcela
LED	Svetelná dióda
V	Vitrína
P	Panel
S	Sokel
PS	Panelová stena
A	Iná architektúra
AV	Audiovizuálny systém
O	Objekt
G	Grafika, polep
MDF	Polotvrdá drevovláknitá doska
CX	Connex, druh skla
ESG	Tepelne tvrdené sklo
PVC	Polyvinylchlorid, termoplast

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1. Mapa širších vzťahov

Zdroj: <https://sk.mapy.cz/zakladni?moje-mapy&x=17.9087044&y=49.9422371&z=14&l=0&cat=mista-trasy>

Obr. 2. Mapa mestskej časti s polohou objektu

Zdroj: <https://sk.mapy.cz/zakladni?moje-mapy&x=17.9083182&y=49.9377592&z=17&l=0&cat=mista-trasy>

Obr. 3. Letecká mapa polohy objektu

Zdroj: <https://sk.mapy.cz/letecka?moje-mapy&x=17.9082431&y=49.9375797&z=19&l=0&cat=mista-trasy>

Obr. 4. Mapa širších vzťahov – nadväznosť na okolie

Zdroj: <https://sk.mapy.cz/zakladni?moje-mapy&x=17.9083182&y=49.9377592&z=17&l=0&cat=mista-trasy>

Obr. 5. Exteriér, pohľad z ulice Komenského

Zdroj: vlastný

Obr. 6. SV priečelie, schodisko

Zdroj: vlastný

Obr. 7. Exteriér, parková plocha objektu

Zdroj: vlastný

Obr. 8. Spojovací koridor z múz

Zdroj: vlastný

Obr. 9. Recepčný pult v prístavbe

Zdroj: vlastný

Obr. 10. Prístavba s kamenným múrom a kaviarňou

Zdroj: vlastný

Obr. 11. Rampa vedúca do 1.PP domu

Zdroj: vlastný

Obr. 12. Miestnosť č. 0.02, kamenný pilier

Zdroj: vlastný

Obr. 13. Panoráma Opavy

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 14. Hmotná rekonštrukcia opavského hradu

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 15. Opavský zámok

Zdroj: scan: MIKETOVÁ, Hana , MULLER, Karel, ed. Opavský zámek. Opavská kulturní organizace, příspěvková organizace, a Zemský archiv v Opavě. Opava: Printo, spol. s.r.o., Ostrava-Poruba, 2012.109s. ISBN 978-80-87632-01-7.

Obr.16. Civilín

Zdroj: <http://www.jeseniky.net/zricenina-hradu-selenburk>

Obr. 17. Sovinec

Zdroj: <https://upload.wikimedia.org/commons/c>

Obr. 18. Leuchenštejn, 15.st.

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 19. Lufinsland

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 20. Přerove -pôdorys

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 21. Vartnov, 15.st

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 22. *Vikštejn 15.st*

Zdroj: <https://ulozto.cz/hledej?q=hrady+%C4%8Desk%C3%A9ho+slezska>

Obr. 23. *Pohľady na Müllerův dom*

Zdroj: scan: KOUŘILOVÁ, Dana, Petra KANIOVA, Hana PAVELKOVÁ, Romana ROŠOVÁ a František KOLÁŘ. *Stavebně historický průzkum: tzv. Müllerův dom v Opavě Komenského 8. Opava, 2013.*

Obr. 24. *Miestnosť s inštaláciou stromov*

Zdroj: <https://artcom.de/en/project/experience-centre-royal-jelling-2/>

Obr. 25. *Prvá časť expozície*

Zdroj: <https://artcom.de/en/project/experience-centre-royal-jelling-2/>

Obr. 26. *Druhá časť expozície*

Zdroj: <https://www.visitvejle.com/ln-int/kongernes-jelling-home-viking-kings-gdk608020>

Obr. 27. *Miestnosť – pohrebná komora*

Zdroj: <https://www.visitvejle.com/ln-int/kongernes-jelling-home-viking-kings-gdk608020>

Obr. 28. *Miestnosť – cesta do Valhally*

Zdroj: <https://www.visitvejle.com/ln-int/kongernes-jelling-home-viking-kings-gdk608020>

Obr.29. *Strešná terasa*

Zdroj: <https://artcom.de/en/project/experience-centre-royal-jelling-2/>

Obr.30. *Prvé poschodia expozície*

Zdroj: <https://www.nussli.com/en/projects/state-museum-of-archaeology-chemnitz/#/>

Obr. 31. *Panoramatická stena s exponátmi*

Zdroj: <https://www.nussli.com/en/projects/state-museum-of-archaeology-chemnitz/#/>

Obr. 32. *Druhé podlažie expozície*

Zdroj: <https://www.smac.sachsen.de/en/archaeological-exhibition.html>

Obr. 33. *Dynamický model mapy*

Zdroj: <http://www.tamschick.com/en/projects/time-dynamic-model-of-saxony/>

Obr. 34. Prízemie expozície

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/muzeum-nove-generace-expozice-v-zamku-zdar-nad-sazavou>

Obr. 35. Druhá časť expozície v prízemí

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/muzeum-nove-generace-expozice-v-zamku-zdar-nad-sazavou>

Obr. 36. Kaleidoskop

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/mu>

Obr. 37. Vitríny v tvare hexagónu

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/mu>

Obr. 38. Animácia v úvodnej chodbe

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/praha-karla-iv-architektonicke-a-scenograficke-re-seni-expozice>

Obr. 39. Prvá miestnosť – modely na sokloch

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/praha-karla-iv-architektonicke-a-scenograficke-re-seni-expozice>

Obr. 40. Druhá miestnosť expozície

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/praha-karla-iv-architektonicke-a-scenograficke-re-seni-expozice>

Obr. 41. Regálové vitríny s exponátmi

Zdroj: <https://www.archiweb.cz/en/b/praha-karla-iv-architektonicke-a-scenograficke-re-seni-expozice>

Obr. 42. Katastrálna mapa územia – areál domu

Zdroj: <https://regiony.kurzy.cz/katastr/opava/mapa/>

Obr. 43. Okolie Müllerovho domu

Zdroj: <https://sk.mapy.cz/zakladni?x=17.9076817&y=49.9374472&z=18&m3d=1&height=180&yaw=78&pitch=-34&base=ophoto&source=base&id=1717485>

Obr. 44. Pôvodný návrh - tematické rozloženie

Zdroj: vlastný

Obr. 45. Spojovací koridor

Zdroj: vlastný

Obr. 46. Recepčný pult

Zdroj: vlastný

Obr. 47. Závesný model

Zdroj: vlastný

Obr. 48. Vystavené fotografie

Zdroj :vlastný

Obr. 49. Časová os

Zdroj :vlastný

Obr. 50. Chill-out zóna

Zdroj: vlastný

Obr. 51. Miestnosť kuchyňa

Zdroj: vlastný

Obr. 52. Miestnosť zbroje

Zdroj: vlastný

Obr. 53. Tematické členenie expozície

Zdroj: vlastný

Obr. 54. Trasa prehliadky

Zdroj: vlastný

Obr. 55. Pôdorys celého objektu – rozloženie prvkov

Zdroj: vlastný

Obr. 56. Rozloženie prvkov v priestore č. 0.1

Zdroj: vlastný

Obr. 57. Rozloženie prvkov v prístavbe

Zdroj: vlastný

Obr. 58. Rozloženie miestnosti č. 0.06

Zdroj: vlastný

Obr. 59. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.05

Zdroj: vlastný

Obr. 60. Rozloženie hradov a ich exponátov vo vitrínach

Zdroj: vlastný

Obr. 61. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.02

Zdroj: vlastný

Obr. 62. Rozloženie miestnosti č. 0.01

Zdroj: vlastný

Obr. 63. Rozloženie prvkov v miestnosti č. 0.04

Zdroj: vlastný

Obr. 64. Vizualizácia, spojovací koridor

Zdroj: vlastný

Obr. 65. Vizualizácia, prístavba

Zdroj: vlastný

Obr. 66. Vizualizácia, časová os

Zdroj: vlastný

Obr. 67. Vizualizácia, miestnosť č. 0.01

Zdroj: vlastný

Obr. 68. Vizualizácia, hradobný múr

Zdroj: vlastný

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1. Exponáty v prístavbe

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 2. Exponáty vo vitríne V1

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 3. Exponáty vo vitríne V2

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 4. Exponáty vo vitríne V3

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 5. Exponáty vo vitríne V5

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 6. Exponáty v miestnosti č. 0.02

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 7. Exponáty vo vitríne V1

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 8. Exponáty vo vitríne V1 druhá časť

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 9. Exponáty vo vitríne V2

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 10. Exponáty vo vitrínach V3 a V4

Zdroj: podklady múzea

Tabuľka č. 11. Exponáty vo vitrínach V5 a V5

Zdroj: podklady múzea

ZOZNAM PRÍLOH

PRÍLOHA P I: Výkresová a obrazová dokumentácia vo väzbe A3

PRÍLOHA P II: CD s prácou v digitálnej podobe, výkresovou a obrazovou dokumentáciou